

Kalastuslaki

Katso tekijänoikeudellinen huomautus [käyttöehdoissa](#).

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon perustuen järjestää kalavarojen ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävä käyttö ja hoito siten, että turvataan kalavarojen kestävä ja monipuolinen tuotto, kalakantojen luontainen elinkierto sekä kalavarojen ja muun vesiluonnon monimuotoisuus ja suojelu.

2 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan kalastukseen:

- 1) vesilain ([587/2011](#)) [1 luvun 3 §:n](#) 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetulla vesialueella;
- 2) Suomen talousvyöhykkeestä annetun lain ([1058/2004](#)) [1 §:ssä](#) tarkoitetulla talousvyöhykkeellä;
- 3) vesialueen rajan ulkopuolella olevalla tulva-alueella, kun se on veden peittämä.

Mitä tässä laissa säädetään kalasta ja kalastuksesta, koskee myös nahkiaista ja rapua sekä niiden pyyntiä.

3 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Tätä lakia sovelletaan, jollei yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevasta Euroopan unionin lainsäädännöstä tai sen toimeenpanemiseksi annetusta kansallisesta lainsäädännöstä taikka vieraan valtion kanssa tehdystä sopimuksesta muuta johdu.

Tämän lain ja sen nojalla annettujen asetusten säännöksiä on sovellettava myös valtakunnan rajalla oleviin vesistöihin, jos vieraan valtion kanssa tehdyn sopimuksen perusteella ei ole toisin säädetty.

Kolttien oikeudesta kalastaa koltta-alueella sijaitsevilla valtion vesialueilla säädetään kolttalaissa ([253/1995](#)).

Muun kuin Suomessa luonnonvaraisena esiintyvän kalalajin tai kalakannan taikka rapulajin tai rapukannan tai niiden sukusolujen maahantuontiin sovelletaan tämän lain lisäksi eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta annettua lakia ([1192/1996](#)) ja eläintautilakia ([441/2013](#)).

L eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta [1192/1996](#) on kumottu L:lla eläinten sekä eräiden tavaroiden tuontivalvonnasta [1277/2019](#). EläintautiL [441/2013](#) on kumottu EläintautiL:lla [76/2021](#).

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *kalavarojen hoidolla* kalakantojen biologisen monimuotoisuuden ja tuottokyvyn turvaamista kalastuksen ohjauksella sekä muilla kalakantojen tilaa ja kalastusmahdollisuuksia parantavilla toimenpiteillä;

2) *kalakannalla* samanaikaisesti samalla alueella elävien samaan lajiin kuuluvien kalayksilöiden joukkoa;

3) *vaelluskalalla* lohta, järvi-lohta, ankeriasta, nahkiaista, toutainta, taimenta sekä nieriän, harjuksen ja siian vaeltavia kantoja;

4) *vaelluskalavesistön koski- ja virta-alueella* vesistön sellaista aluetta, jossa:

a) vesi virtaa silmin havaittavasti alavirtaan päin; ja

b) virtapaikan ylävesi on alavettä ylempänä;

5) *onkimisella* ilman viehettä ja heittokalastukseen soveltuvaa kelaä harjoitettavaa kalastusta, jossa käytetään yhtä vapaaä koukkuä;

6) *pilkkimisellä* kalastusta yhdellä lyhyehköllä vavalla ja siimaan kiinnitetyllä pystysuunnassa liikuteltavalla pilkillä;

7) *vieheellä* keinotekoisesti valmistettua uistinta, vaappua, perhoa, jigiä tai niihin rinnastettavaa koukuilla varustettua houkutinta, joka liikkeellään, värillään tai muodollaan houkuttaa kalaa iskemään;

8) *viehekalastuksella* muuta kalastamista yhdellä vavalla ja vieheellä kuin onkimista tai pilkkimistä, vetouistelua yhdellä vavalla, vieheellä ja painovieheellä sekä kelaongintaa;

9) *kalastonhoitomaksulla* kalatalouden edistämiseksi valtiolle suoritettavaa maksua;

10) *kalastusoikeuden haltijalla*:

a) yhteisen vesialueen osakaskuntaa;

b) osakaskuntaan kuulumattoman vesialueen omistajaa;

c) kiinteistön omistajaa, jos kiinteistölle kuuluu 21 kohdassa tarkoitettuja erityisperusteisia kalastusetuuksia;

d) kalastusrasitteeseen tai muuhun oikeusperusteeseen perustuen kalastusoikeutta hallinnoivaa luonnollista tai oikeushenkilöä;

e) kalastusoikeutta omistajaa kuulematta siirrettävissä olevaan vuokrasopimukseen perustuen hallinnoivaa luonnollista tai oikeushenkilöä; tai

f) kalastuksesta Tenojoen vesistössä Suomen ja Norjan välillä tehdyn sopimuksen (SopS 42/2017) kalastussääntöä sovellettaessa a–e alakohdassa säädetyn lisäksi yhteisen vesialueen osakaskuntaan kuuluvaa osakaskiinteistöä;

[\(24.3.2017/177\)](#)

11) *osakaskunnalla* yhteisalueain [\(758/1989\)](#) 3 §:ssä tarkoitettua osakaskuntaa;

12) *käyttö- ja hoitosuunnitelmalla* kalavarojen käytön ja hoidon alueelliseksi järjestämiseksi laadittavaa suunnitelmaa;

13) *pyydysyksikköarvolla* pyydyksen tai kalastustavan suhteellista pyyntitehokkuutta;

14) *kiinteistön pyydysyksikkömäärällä* kiinteistölle kuuluvan kalastusoikeuden laajuutta tietyllä vesialueella;

15) *seisovalla pyydyksellä* paikalleen pyyntiin laskettua kalanpyydystä, kuten verkkoa, pitkääsiimaa ja muuta koukkupyydystä, rysää, katiskaa ja muuta sulkupyydystä;

16) *kiinteällä pyydyksellä* patoa ja muuta kalastukseen tarkoitettua pysyväisluonteista rakennelmaa;

17) *kaupallisella kalastuksella* toimintaa, jossa kalaa pyydetään myyntitarkoituksessa tai jossa pyydetyt kalat tai osa niistä myydään;

18) *kaupallisella kalastajalla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka on merkitty kaupallisen kalastustoiminnan harjoittajista pidettävään rekisteriin;

19) *vapaa-ajankalastuksella* virkistys- ja kotitarvekalastusta;

20) *kotiutusistutuksella* sellaisen kala- tai rapulajin taikka kala- tai rapukannan istuttamista vesialueelle, jota siellä ei ennestään ole;

21) *erityisperusteisilla kalastusetuuksilla* sellaisia kiinteistönmuodostamislain [\(554/1995\)](#) 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettuja kiinteistöön kuuluvia yhteisiä tai yksityisiä erityisiä etuuksia, jotka oikeuttavat kiinteistön omistajan kalastamaan muutoin kuin vesialueen omistuksen tai osakkuuden perusteella toisen omistamalla vesialueella (*erityinen kalastusetuusalue*) taikka käyttämään erillistä kalastuspaikkaa, kuten lohi- tai siikapatoa taikka näihin verrattavaa kalapatopaikkaa, kulkutuspaikkaa, verkkopaikkaa tai muuta näihin verrattavaa kalastukseen käytettävää vesistön kohtaa (*erityinen kalastuspaikka*);

22) *kalastussäännöllä*:

a) Suomen ja Ruotsin välillä tehtyä rajajokisopimusta (SopS 91/2010) ja siihen sisältyvää kalastussääntöä;

b) Suomen ja Norjan välillä kalastuksesta Tenojoen vesistössä tehtyä sopimusta ja siihen liittyvää kalastussääntöä; sekä

c) Suomen tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välillä kalastuksesta Näätämöjoen kalastusalueella tehtyä sopimusta (SopS 18/1978) ja siihen liittyvää kalastussääntöä.

[\(24.3.2017/177\)](#)

2 luku

Kalastusoikeus ja erityiset kalastukseen oikeuttavat luvat

5 §

Vesialueen omistukseen perustuva kalastusoikeus

Oikeus kalastaa ja määrätä kalastuksesta kuuluu vesialueen omistajalle, jollei jäljempänä tässä laissa muuta säädetä.

Yhteisen vesialueen osakkaalla on oikeus kalastaa vesialueella siten kuin yhteisen vesialueen osakaskunta päättää.

Oikeus kalastaa vesilain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitetun vesialueen rajan ulkopuolella olevalla tulva-alueella, kun se on veden peittämä, kuuluu vesialueen omistajalle.

6 §

Erityisperusteiset kalastusetuudet

Sellaisen kiinteistön, johon kuuluu erityisperusteisia kalastusetuuksia, omistajalla on oikeus etuuden mukaisella tavalla kalastaa ja määrätä kalastuksesta.

7 §

Yleiskalastusoikeudet

Jokaisella on oikeus veloituksetta onkia ja pilkkiä sekä kalastaa silakkaa yhdellä vavalla siimaan kiinnitetyillä pystysuunnassa liikuteltavilla koukuilla.

Jokaisella kalastonhoitomaksun suorittaneella sekä jokaisella 79 §:n 1 momentissa säädettyjä ikärajoja nuoremmalla tai vanhemmalla on oikeus harjoittaa viehekalastusta. Kalastonhoitomaksusta ja sen suorittamisesta säädetään 9 luvussa. ([21.12.2023/1219](#)).

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut oikeudet eivät koske vaelluskalavesistöjen koski- ja virta-alueita, eivätkä niitä vesialueita, joilla kalastaminen on muun säännöksen nojalla kielletty. Onginta-, pilkintä- ja viehekalastuskilpailuja sekä muita vastaavia järjestettyjä tilaisuuksia varten on saatava kalastusoikeuden haltijan lupa.

Edellä 1–3 momentissa säädettyä sovelletaan myös valtion omistamilla vesialueilla.

8 §

Kalastus talousvyöhykkeellä ja yleisillä vesialueilla

Suomen talousvyöhykkeellä ja yleisillä vesialueilla meressä jokaisella kalastonhoitomaksun suorittaneella sekä jokaisella 79 §:n 1 momentissa säädettyjä ikärajoja nuoremmalla tai vanhemmalla Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaisella on oikeus harjoittaa vapaa-ajan kalastusta. Edellä tarkoitetuilla alueilla Suomeen rekisteröidyillä kaupallisilla kalastajilla on oikeus harjoittaa kaupallista kalastusta. Kalastonhoitomaksusta ja sen suorittamisesta säädetään 9 luvussa. ([21.12.2023/1219](#)).

Euroopan unionin jäsenvaltioihin rekisteröidyillä kalastusaluksilla on yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevassa Euroopan unionin lainsäädännössä säädetty oikeus kaupalliseen kalastukseen Suomen talousvyöhykkeellä ja aluevesillä.

Jos kaupallisen kalastuksen tarve sitä edellyttää, voi Metsähallitus vuokrata kaupalliselle kalastajalle Suomen talousvyöhykkeellä tai yleisellä vesialueella meressä olevan lohen tai taimenen pyyntipaikan. Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu kalastusoikeus ei ole voimassa näillä pyyntipaikoilla.

Oikeudesta kalastaa ja kalastusluvista yleisellä vesialueella päättää Metsähallitus ottaen huomioon kalavarojen valtakunnalliset hoitosuunnitelmat.

9 §

Valtion yksityiset kalastukset

Valtion yksityiset kalastukset pysytetään valtiolla siellä, missä ne vanhastaan ovat olleet ja edelleen ovat valtion hallinnassa. Valtion yksityisten kalastusten käyttämisestä päättää Metsähallitus.

Tarkempia säännöksiä valtion yksityisten kalastusten käytöstä voidaan antaa maa- ja metsätalousministeriön asetuksella, jolloin on ensi sijassa otettava huomioon 88 §:n 1 momentissa tarkoitettuun ryhmään I kuuluvien kaupallisten kalastajien edut.

10 § [\(29.3.2019/427\)](#)

Oikeus Ylä-Lapin kalastuslupa

Henkilöllä, jonka kotikuntalain [\(201/1994\) 2 §:ssä](#) tarkoitettu kotikunta on Enontekiö, Inari tai Utsjoki, on oikeus saada Metsähallitukselta korvauksetta lupa kalastukseen edellä mainituissa kunnissa sijaitsevilla valtiolle kuuluvilla vesialueilla. Lupa on henkilökohtainen ja se annetaan enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu lupa ei koske Teno-, Näätämö-, Tuuloma-, Paats-, Tornion- eikä Ounasjoen vesistöjen lohen eikä taimenen nousualueita. Näillä alueilla 1 momentissa tarkoitettulla henkilöllä on oikeus lunastaa Metsähallitukselta henkilökohtainen kausilupa, joka oikeuttaa Metsähallituksen asettamien lupaehtojen puitteissa viehekalastukseen henkilön kotikunnassa sijaitsevilla valtiolle kuuluvilla lohen sekä taimenen nousualueilla. Metsähallituksen kausiluvalla asettamat lupaehdot, joita ovat kalastajakohtaiset saaliskiintiöt, saaliin raportointivelvollisuus sekä muut yleiset ja lupa-aluekohtaiset kalastusrajoitukset, vahvistetaan kausiluvassa. Luvasta peritään maksu, jonka suuruudesta säädetään valtion maksuperustelaissa [\(150/1992\)](#) ja sen nojalla. Alle 18-vuotiaille kausilupa on maksuton.

Edellä 2 momentissa tarkoitetuilla lohen sekä taimenen nousualueilla tapahtuvasta kalastuksesta osa varataan myönnettäväksi Metsähallituksesta annetun lain [\(234/2016\) 18 §:n](#) 2 momentissa tarkoitettuina aluekohtaisina kalastuskiintiöinä.

Tarkempia säännöksiä tässä pykälässä tarkoitettujen lupien myöntämisestä ja käytöstä voidaan antaa maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

11 §

Kalastusoikeuden vuokraus

Kalastusoikeuden haltija voi vuokrata kalastusoikeuden toistaiseksi tai määräajaksi. Kalastusoikeuden vuokrasopimus on tehtävä kirjallisesti. Vuokralainen ei saa vuokrata kalastusoikeutta tai osaa siitä edelleen, eikä luovuttaa vuokra-aluetta koskevia kalastuslupia kolmannelle, ellei kalastusoikeuden vuokraamista koskevassa sopimuksessa toisin ole sovittu.

Vuokranantaja voi purkaa kalastusoikeutta koskevan vuokrasopimuksen, jos vuokralainen vuokranantajan muistutuksesta huolimatta käyttää väärin kalastusoikeuttaan, laiminlyö vuokramaksun suorittamisen tai muutoin jatkuvasti tai toistuvasti rikkoo sopimukseen tai tähän lakiin perustuvat velvollisuutensa.

Valtiolle kuuluvien vesialueiden vuokraamisesta kalastusta varten voidaan säätää tarkemmin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

12 §

Osakaskunnan osakkaan myöntämä kalastuslupa

Yhteisen vesialueen osakas voi ilman muiden osakkaiden suostumusta antaa toiselle luvan kalastaa osakkaalle itselleen kuuluvan kalastusoikeuden nojalla. Jos lupa on kestoaltaan pidempi kuin yksi vuosi taikka jos lupa kohdistuu 4 §:n 22 kohdassa tarkoitettujen rajajokisopimusten kalastussääntöjen soveltamisalueille tai rajajokien sivuvesistöihin, on se annettava kirjallisena ja siitä on järjestäytyneen osakaskunnan alueella tehtävä ilmoitus osakaskunnalle.

Yhteisen vesialueen osakkaan on 1 momentissa tarkoitettun luvan antaessaan huolehdittava siitä, että luvansaaja ei kalastaessaan ylitä osakkaalle kuuluvan kalastusoikeuden enimmäismäärää.

13 §

Alueellinen lupa kaupallisen kalastuksen harjoittamiseen

Kalavarojen kestävän tuoton ja hyödyntämisen sekä käyttö- ja hoitosuunnitelman toteutumisen turvaamiseksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää kaupalliselle kalastajalle enintään viiden vuoden määräajaksi luvan kaupallisen kalastuksen harjoittamiseen, jos:

- 1) vesialue on käyttö- ja hoitosuunnitelmassa määritetty kaupalliseen kalastukseen hyvin soveltuvaksi;
- 2) vesialueen kalakantojen tila mahdollistaa niiden hyödyntämisen kaupalliseen kalastukseen;
- 3) luvanhakija ei ole itse eikä kalatalousalueen avustuksella päässyt kalastusoikeuden haltijoiden kanssa sopimukseen vesialueen käyttämisestä kaupalliseen kalastukseen; ja
- 4) kaupallisen kalastuksen harjoittamisesta ei aiheudu merkittävää haittaa alueen rannanomistajille tai -haltijoille tai alueen muulle käytölle.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on luvassa määrättävä kalastukselle sallitut alueet, sallitut pyydykset, kalastuksen kohteena olevat kalalajit, sallitut kalastusajankohdat sekä tarvittaessa sallittu enimmäissaalis. Lisäksi luvassa voidaan määrätä, miten kaupallisen kalastajan on raportoitava saaliistaan.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua lupaa ei saa myöntää, jos luvan nojalla tapahtuva kalastus heikentäisi kohtuuttomasti kalastusoikeuden haltijan mahdollisuutta hyödyntää kalastusoikeuttaan tai jos siitä aiheutuisi muuta merkittävää haittaa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupapäätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

14 §

Kaupallisesta kalastuksesta kalastusoikeuden haltijoille maksettava korvaus

Kaupallisen kalastajan on 13 §:ssä tarkoitetun luvan saatuaan maksettava kalenterivuosittain kalastusoikeuden haltijoille luvassa määrättyjen pyydysten mukaiset, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueen käyttö- ja hoitosuunnitelmissa määritettyihin alueen käypiin hintoihin perustuvat kohtuulliset maksut korvauksena vesialueen käyttämisestä kaupalliseen kalastukseen.

15 §

Etusijalle asettaminen luvan myöntämisessä kaupalliseen kalastukseen

Jos lupaa tietyllä vesialueella hakee useampi kaupallinen kalastaja kuin alueen kalakantojen tilan perusteella lupia on mahdollista myöntää, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi asettaa luvansaannissa etusijalle luvanhakijat, jotka kuuluvat 88 §:n 1 momentissa tarkoitettuun kaupallisten kalastajien ryhmään I ja joilla on jo aiemmin ollut lupa harjoittaa kaupallista kalastusta samalla tai siihen liittyvillä vesialueilla.

16 §

Lupaehtojen muuttaminen ja luvan peruuttaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulee seurata ja valvoa 13 §:n nojalla annetun luvan ehtojen täyttymistä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on muutettava luvan ehtoja, jos:

- 1) lupa-alueen olosuhteet ovat luvan myöntämisen jälkeen olennaisesti muuttuneet siten, ettei lupaehtojen mukaista kalastusta voida muuttuneiden olosuhteiden johdosta enää sallia; tai
- 2) luvassa tarkoitettu kalastus ei enää täytä käyttö- ja hoitosuunnitelman mukaisia vaatimuksia.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on peruutettava lupa, jos luvanhaltija toistuvasti laiminlyö 14 §:ssä tarkoitettujen maksujen suorittamisen, olennaisesti tai toistuvasti rikkoo asetettuja lupaehtoja tai tämän lain säännöksiä. Luvan peruuttamisen edellytyksenä on lisäksi, että luvanhaltija ei elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen huomautuksesta ja varoituksesta huolimatta lopeta lupaehtojen tai tämän lain säännösten rikkomista taikka suorita laiminlyötyjä maksuja kohtuullisen ajan kuluessa varoituksen antamisesta.

17 §

Kaupallisen kalastajan oikeus valtion maa-alueen käyttöön

Kaupallisella kalastajalla, joka kuuluu 88 §:ssä tarkoitettuun kaupallisten kalastajien ryhmään I, on valtiolle kuuluvilla meren rannoilla, saarilla ja luodoilla, joita ei ole varattu muuhun käyttöön, oikeus saada maa- aluetta hallinnoivan viranomaisen osoituksen mukaan ja sen vahvistamin kohtuullisin ehdoin vuokralle maa-alue kalastuksessa tarvittavia säilytystiloja ja pyydysten kuivattamista sekä kaupallisen kalastuksen harjoittamiseksi välttämätöntä tilapäistä majoittumista varten.

18 §

Alueellinen lupa kalastusopastointiin

Kalastusmatkailun toimintaedellytysten turvaamiseksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää koko toimialuettaan tai sen osaa koskevan luvan järjestää kalastusmatkailutilaisuuksia, joihin osallistuu enintään kuusi kalastajaa kerrallaan ja joissa harjoitetaan onkimista, pilkkimistä tai viehekalastusta. Lupa on haettava kirjallisesti ja se voidaan myöntää, jos kalakantojen kestävä hyödyntäminen tämän sallii. Lupa voi olla voimassa enintään viisi vuotta kerrallaan.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on luvassa asetettava alueellisia kalastusrajoituksia tai päiväkohtaisia saaliskiintiöitä, jos kalataloudelliset näkökohdat tai alueen kalakantojen tila sitä edellyttävät. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on pyydettävä toimialueensa kalatalousalueilta vuosittain lausunto alueellisten kalastusrajoitusten ja päiväkohtaisten saaliskiintiöiden asettamiseen vaikuttavista seikoista.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi peruuttaa luvan, jos luvanhaltija olennaisesti rikkoo asetettuja ehtoja eikä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen huomautuksesta ja varoituksesta huolimatta lopeta ehtojen rikkomista.

Kalastusmatkailuyrittäjän on luvan saatuaan suoritettava kalenterivuosittain valtiolle 100 euron suuruinen kalastonhoitomaksu.

3 luku

Kalatalouden organisaatiot ja niiden tehtävät

19 §

Kalatalousviranomaiset

Valtion kalatalousviranomaisia ovat maa- ja metsätalousministeriö sekä ne elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, joille kalatalousasiat kuuluvat.

Lisäksi tässä laissa erikseen säädettyjä kalataloushallinnon viranomaistehtäviä hoitavat Metsähallitus ja Luonnonvarakeskus sekä kalastuksenvalvonnan osalta 99 §:ssä mainitut viranomaiset ja kalastuksenvalvojat.

Valtion omistamalla vesialueella tämän lain mukaisista vesialueen omistajalle kuuluvista tehtävistä, oikeuksista ja velvollisuuksista vastaa Metsähallitus. ([23.3.2023/448](#))

19 a § ([23.3.2023/448](#))

Luonnonvarakeskuksen tehtävä tiedon tuottajana

Luonnonvarakeskus tuottaa kalakantoja ja kalastusta koskevaa tietoa ja toteuttaa niiden seurantaan liittyviä tehtäviä. Luonnonvarakeskus laatii kolmen vuoden välein raportin Suomen kalakantojen tilasta ja kalastuksesta, sekä merialueen että sisävesien osalta Suomessa.

20 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävät

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävänä on:

- 1) huolehtia valtiolle kuuluvasta kalataloushallinnosta;
- 2) valvoa yleistä kalatalousetua sekä edistää kestävää kalastusta ja kalavarojen hoitoa;
- 3) antaa asiantuntija-apua kalatalousalueille;
- 4) valvoa, että kalatalousalueet toimivat lain ja sääntöjensä sekä käyttö- ja hoitosuunnitelman määräysten mukaisesti ja täyttävät niille kuuluvat tehtävät sekä ryhtyä toimenpiteisiin puutteiden ja epäkohtien korjaamiseksi;
- 5) ohjata ja valvoa valtion varoin tehtävää kalatalouden neuvontatyötä;
- 6) käsitellä asiat, jotka koskevat yhteydenpitoa kalatalousviranomaisten ja kalatalousalueiden välillä; sekä
- 7) hoitaa muut sille tässä laissa säädetyt tehtävät.

Kalastuksenvalvontaa koskevilla asioilla elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi toimia viranomaisen virka-apupyynnön perustuen koko maan alueella.

21 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimivalta talousvyöhykkeellä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kuuluvista tehtävistä huolehtii Suomen talousvyöhykkeellä se elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jonka toimialueen kohdalla kysymyksessä oleva osa talousvyöhykkeestä sijaitsee. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimialueiden välisen rajan katsotaan jatkuvan aluevesien ulkorajalta suuntaansa muuttamatta talousvyöhykkeen ulkorajaan saakka.

22 §

Kalatalousaluejako

Vesialueet jaetaan niiden omistussuhteista sekä hallinnollisista rajoista riippumatta kalatalousalueisiin. Kalatalousalue muodostuu kalataloudellisesti riittävän suuresta yhtenäisestä alueesta. Kalatalousalueeseen kuuluvaa aluetta määritettäessä on erityisesti huomioitava vaelluskalojen elinkierto, kalastuksen tarkoituksenmukainen järjestäminen, valuma-aluejako sekä vesialueiden jako vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetussa laissa ([1299/2004](#)) tarkoitettuihin vesienhoitoalueisiin sekä merenhoitoalueeseen.

Kalatalousaluejako ei koske meressä olevaa yleistä vesialuetta siltä osin kuin kalavarojen kestävä käyttö ja hoito ei vaadi alueen sisällyttämistä kalatalousaluejakoon.

Kalatalousalueiden maantieteelliset rajat vahvistaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 33 §:ssä tarkoitetun alueellisen kalatalouden yhteistyöryhmän ehdotuksen perusteella kuultuaan maa- ja metsätalousministeriötä ja muita keskeisiä tahoja. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää myös kalatalousalueen jakamisesta, sen yhdistämisestä toiseen kalatalousalueeseen tai sen rajojen muuttamisesta, jos olosuhteiden muuttuminen tai muut erityiset syyt sitä edellyttävät. Hakemuksen edellä mainittujen toimenpiteiden tekemiseksi lukuun ottamatta rajojen vahvistamista voi tehdä kalatalousalue tai kalastusoikeuden haltija.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi asianomaisia kalatalousalueita sekä kalastusoikeuden haltijoita kuultuaan myös oma-aloitteisesti päättää kalatalousalueen rajojen muuttamisesta. Jos syntyy epäselvyyttä siitä, minkä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimivaltaan kalatalousalueen rajojen muuttaminen kuuluu, maa- ja metsätalousministeriö ratkaisee toimivaltaa koskevan kysymyksen.

Kalatalousalueiden toimialueiden rajojen sijainnin perusteista voidaan säätää tarkemmin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

23 §

Kalatalousalueen oikeudellinen muoto, jäsenet ja toimielimet

Kalatalousalueet ovat julkisoikeudellisia yhdistyksiä, joiden tarkoituksena on kehittää alueensa kalataloutta sekä edistää jäsentensä yhteistoimintaa kalavarojen kestävästä käytöstä ja hoidon järjestämiseksi. Kalatalousalue voi tehdä sitoumuksia sekä hankkia nimiinsä tai käytettäväkseen omaisuutta.

Kalatalousalueen jäseniä ovat alueen kalastusoikeuden haltijat sekä valtakunnalliset kalastusalan järjestöt. Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa luettelon valtakunnallisista kalastusalan järjestöistä viideksi vuodeksi kerrallaan.

Kalatalousalueen toimielimiä ovat yleiskokous, hallitus ja toiminnanjohtaja.

Kalatalousalueisiin sovelletaan tämän lain lisäksi yhdistyslain ([503/1989](#)) 11, 17, 20, 22, 24 §:ää, 26 §:n 2 momenttia, 27–31 §:ää, 35 §:n 2 momenttia ja 36 §:ää.

24 §

Kalatalousalueiden tehtävät

Kalatalousalueen tehtävät ovat:

- 1) kalavarojen kestävästä käytöstä ja hoidon suunnittelu;
- 2) käyttö- ja hoitosuunnitelmaehdotuksen laadinta, hyväksytyn suunnitelman toimeenpano ja sen vaikutusten seuranta;
- 3) kalavarojen käyttöön ja hoitoon liittyvä tiedotus;
- 4) kalastuksenvalvonnan järjestäminen;
- 5) kalastuksen sekä kalakantojen hoitotoimenpiteiden seurantatietojen kerääminen;
- 6) kalastuksen yhtenäislupa-alueiden muodostamisen edistäminen vapaa-ajan ja kaupallisen kalastuksen tarpeisiin;
- 7) vesialueen omistajien kalatalousalueelle siirtämät tehtävät;
- 8) viehekalastuksesta kertyneiden korvausvarojen jako vesialueen omistajille;
- 9) muut elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulosohjaukseen sekä tähän lakiin perustuvat tehtävät.

25 §

Kalatalousalueen yleiskokous

Kalatalousalueen päätösvaltaa käyttää yleiskokous.

Seuraavilla kalatalousalueen jäsenillä on oikeus yhteen edustajaan yleiskokouksessa:

- 1) osakaskunta, jossa on vesialuetta vähintään 50 hehtaaria;
- 2) osakaskuntiin kuulumattomien, pinta-alaltaan vähintään 50 hehtaarin kokoisten vesialueiden omistajat;
- 3) sellaiset kalatalousalueeseen kuuluvien osakaskuntien tai osakaskuntiin kuulumattomien vesialueiden omistajien yhteenliittymät, joiden hallintoimien vesialueiden yhteenlaskettu pinta-ala on vähintään 50 hehtaaria; joessa kuitenkin vähintään 30 hehtaaria;
- 4) 23 §:n 2 momentissa tarkoitettu valtakunnallinen kalastusalan järjestö, lukuun ottamatta vapaa-ajan kalastajia edustavaa järjestöä, jolla on oikeus kahteen edustajaan.

Erityisperusteisten kalastusetuuksien haltijoilla on oikeus yleiskokouksessa yhteen yhteiseen edustajaan.

Kalatalousalueen yleiskokouksessa on kullakin vähintään 1 000 hehtaarin vesialueomaisuutta edustavalla edustajalla kolme ääntä, vähintään 500 mutta alle 1 000 hehtaarin vesialueomaisuutta edustavalla edustajalla kaksi ääntä sekä muita jäseniä edustavilla edustajilla yksi ääni. Rekisteröidyillä alueellisilla yhdistyksillä, joiden tarkoituksena on ympäristön- tai luonnonsuojelun edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kalastusalue tai osa siitä sijaitsee sekä saamelaisien kotiseutualueella Saamelaiskäräjillä on kalatalousalueen yleiskokouksessa oikeus yhteen edustajaan, jolla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus, mutta ei äänioikeutta.

Kalatalousalueella on oikeus kutsua yleiskokoukseen asiantuntijoita, joilla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus.

26 §

Kalatalousalueen yleiskokouksen tehtävät

Kalatalousalueen yleiskokous:

- 1) valitsee hallituksen;
- 2) päättää tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle;
- 3) vahvistaa vuotuisen toiminta- ja varainkäyttösuunnitelman sekä vuotta pitempää aikaa koskevan toimintasuunnitelman;
- 4) vahvistaa ehdotuksen käyttö- ja hoitosuunnitelmaksi;
- 5) vahvistaa ehdotuksen kalatalousalueen säännöiksi;
- 6) vahvistaa korvausvarojen jakamisen vesialueen omistajille;
- 7) päättää kalatalousalueelle palautuneiden korvausvarojen käytöstä;
- 8) päättää yleiskokouksen, hallituksen ja toiminnanjohtajan päätöksen oikaisemisesta.

27 §

Kalatalousalueen hallitus ja sen tehtävät

Kalatalousalueen hallitukseen kuuluu vähintään seitsemän jäsentä. Hallituksen jäsenen toimikausi on kolme vuotta. Hallituksen jäsenistä valitaan vuosittain kolmannes.

Kalatalousalueen hallituksen tehtävänä on:

- 1) yleiskokouksessa käsiteltävien asioiden valmistelu ja päätösten täytäntöönpano;
- 2) käyttö- ja hoitosuunnitelmaan kuuluvien tehtävien toimeenpano ja raportointi suunnitelman tavoitteiden toteutumisesta;
- 3) päätösten tiedoksianto;
- 4) kalastuksenvalvontaan liittyvien tehtävien hoidon järjestäminen; sekä
- 5) toiminnanjohtajan nimittäminen ja erottaminen.

Kalatalousalueen säännöissä voidaan hallitukselle 2 momentin mukaan kuuluvia tehtäviä, lukuun ottamatta kohdassa 5 tarkoitettuja tehtäviä, siirtää toiminnanjohtajalle.

28 §

Toiminnanjohtajan tehtävät

Toiminnanjohtaja hoitaa kalatalousalueen juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toiminnanjohtajalla on kalatalousalueen nimenkirjoitusoikeus.

Toiminnanjohtaja vastaa siitä, että kalatalousalueen kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Toiminnanjohtajan on annettava hallitukselle ja sen jäsenelle tiedot, jotka ovat tarpeen hallituksen tehtävien hoitamiseksi.

Toiminnanjohtajalla on oikeus olla läsnä hallituksen kokouksessa ja käyttää siellä puhevaltaa, vaikka hän ei olisikaan hallituksen jäsen, jollei hallitus päättä toisin.

Toiminnanjohtajalla on oikeus maksutta saada teknisen käyttöyhteyden kautta tietoja Maanmittauslaitokselta, jos näiden tietojen saaminen on tarpeen kalastuksenvalvonnan järjestämistä tai viehekalastuksesta kertyneiden varojen jakamista varten.

29 §

Toimielimen jäsenten ja toimihenkilöiden vastuu

Kalatalousalueen toimielimen jäsenen ja toimihenkilön on hoitaessaan julkista hallintotehtävää noudatettava hallintolakia ([434/2003](#)), kielilakia ([423/2003](#)), saamen kielilakia ([1086/2003](#)) sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia ([621/1999](#)).

Kalatalousalueen toimielimen jäsenen ja toimihenkilön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä silloin, kun he hoitaessaan julkista hallintotehtävää käyttävät julkista valtaa.

Kalatalousalueen toimielimen jäsenen ja toimihenkilön julkisen hallintotehtävän hoitamisessa aiheutuneen vahingon korvaamisesta on voimassa, mitä julkisyhteisön ja virkamiehen korvausvastuusta sekä virkatoimessa aiheutuneen vahingon korvaamisesta säädetään vahingonkorvauslaissa ([412/1974](#)).

30 §

Kalatalousalueen säännöt

Kalatalousalueen säännöissä on mainittava:

- 1) kalatalousalueen nimi ja sen hallinnon kotipaikka sekä yleispiirtein ne vesialueet, jotka kalatalousalue käsittää;
- 2) miten edustajat kalatalousalueen yleiskokoukseen valitaan;
- 3) milloin kalatalousalueen yleiskokoukset on pidettävä;

- 4) miten kalatalousalueen yleiskokoukset kutsutaan koolle ja miten asiat käsitellään;
- 5) miten hallituksen jäsenten toiminta ja asioiden käsittely on järjestetty;
- 6) miten asiakirjat kalatalousalueen puolesta allekirjoitetaan;
- 7) kalatalousalueen toimihenkilöt, näiden tehtävät ja toimikausi sekä miten heidät otetaan toimeen;
- 8) varojen käytön ja tilinpidon perusteet;
- 9) tiedoksiantojen suorittamistapa; sekä
- 10) muut kalatalousalueen toiminnan kannalta tarpeelliset seikat.

Säännöt valmistelee kalatalousalue ja vahvistaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

31 §

Kirjanpito ja tilintarkastus

Kalatalousalueen tilikausi on kalenterivuosi. Kalatalousalueen on vuosittain luovutettava kertomus toiminnastaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Kertomuksen tulee sisältää tiedot olennaisista tapahtumista tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen, arvio tulevasta kehityksestä sekä selvitys käyttö- ja hoitosuunnitelman tavoitteiden toteutumisesta.

Kalatalousalueen kirjanpitovelvollisuuteen, kirjanpitoon ja tilinpäätökseen sovelletaan kirjanpitolakia ([1336/1997](#)).

Kalatalousalue on velvollinen toimittamaan vuosittain tilintarkastuksen. Tilintarkastukseen sovelletaan tilintarkastuslakia ([459/2007](#)).

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kertomuksesta ja sen sisällöstä voidaan säätää tarkemmin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

TilintarkastusL [459/2007](#) on kumottu TilintarkastusL:lla [1141/2015](#).

32 §

Kalatalousalueen toiminnan valvonta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus valvoo toimialueensa kalatalousalueiden toimintaa. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus saada kalatalousalueelta ja tilintarkastajilta salassapitosäännösten estämättä valvonnan kannalta tarpeelliseksi katsomansa tiedot, asiakirjat ja selvitykset. Kalatalousalueelta valvontaa varten saatuja tietoja ei saa ilmaista sivulliselle eikä käyttää muuhun tarkoitukseen ilman kalatalousalueen lupaa. Kalatalousalueen on ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle hallituksensa puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja toiminnanjohtajan nimet ja yhteystiedot.

Jos kalatalousalue sijaitsee useamman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueella, kalatalousaluetta koskevat asiat käsitellään siinä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa, jonka toimialueella enin osa kyseisen kalatalousalueen vesipinta-alasta sijaitsee.

33 §

Alueellinen kalatalouden yhteistyöryhmä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus asettaa toimialueelleen alueellisia kalatalouden yhteistyöryhmiä avustamaan alueen kalatalousasioiden hoitamisessa, näkemysten yhteensovittamisessa sekä tutkimustiedon hyödyntämisessä. Yhteistyöryhmä asetetaan viideksi vuodeksi kerrallaan ja se koostuu

kalatalousalueiden, kalatalous- ja ympäristöjärjestöjen, tutkimuksen, hallinnon, maakuntien liittojen sekä saamelaisten kotiseutualueella Saamelaiskäräjien edustajista.

Yhteistyöryhmä toimii elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ohjauksessa ja sen tehtävänä on tehdä esityksiä ja aloitteita kalastuksen järjestämisestä ja kalakantojen hoidosta. Yhteistyöryhmä arvioi käyttö- ja hoitosuunnitelmia ja niissä esitetyjä käyttö- ja hoitotoimenpiteitä sekä tekee esityksiä eri alueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmissa sekä valtakunnallisissa kalavarojen hoitosuunnitelmissa esitettyjen toimenpiteiden yhteensovittamiseksi. Yhteistyöryhmä tekee elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ehdotuksen toimialueensa kalatalousaluejaksi.

4 luku

Kalavarojen käytön ja hoidon suunnittelu

34 §

Valtakunnalliset kalavarojen hoitosuunnitelmat

Kalavarojen kestävän käytön ja hoidon toteutumisen varmistamiseksi laaditaan tarvittaessa valtakunnallisia kalavarojen hoitosuunnitelmia. Hoitosuunnitelman valmistelusta vastaa maa- ja metsätalousministeriö yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa. Hoitosuunnitelman vahvistaa maa- ja metsätalousministeriö.

Vahvistetut valtakunnalliset kalavarojen hoitosuunnitelmat on otettava huomioon alueellisia käyttö- ja hoitosuunnitelmia laadittaessa ja täytäntöön pantaessa sekä järjestettäessä kalastusta yleisillä vesialueilla. Käyttö- ja hoitosuunnitelmilla ei saa vaikeuttaa valtakunnallisten kalavarojen hoitosuunnitelmien toteuttamista.

35 §

Velvoite käyttö- ja hoitosuunnitelman laatimiseksi

Kalatalousalueen on laadittava ja otettava käyttöön aluettaan koskeva käyttö- ja hoitosuunnitelma, jolla turvataan alueen kalavarojen kestävä ja monipuolinen tuotto ja käyttö sekä biologinen monimuotoisuus, ja edistetään vapaa-ajan sekä kaupallisen kalastuksen toimintaedellytyksiä.

36 §

Käyttö- ja hoitosuunnitelman laatiminen

Kalatalousalue laatii ehdotuksen alueensa kalavarojen käyttö- ja hoitosuunnitelmaksi. Käyttö- ja hoitosuunnitelmaa laadittaessa on otettava huomioon kalakantojen käytölle ja hoidolle muun lainsäädännön perusteella asetetut vaatimukset, kalavarojen valtakunnalliset hoitosuunnitelmat sekä sellaiset muut kalavarojen käyttö- ja hoitosuunnitelmat, joiden toteuttamiseen suunnitelmalla voi olla vaikutuksia.

Käyttö- ja hoitosuunnitelman on sisällettävä:

- 1) perustiedot vesialueiden ja kalakantojen tilasta;
- 2) suunnitelma kalastuksen kehittämis- ja edistämistoimenpiteiksi ja näitä koskeva tavoitetila sekä ehdotus vapaa-ajan kalastuksen yhtenäislupajärjestelmän kehittämiseksi;
- 3) suunnitelma kalakantojen hoitotoimenpiteiksi;
- 4) ehdotus vaelluskalojen ja uhanalaisten kalakantojen elinkierron sekä muun biologisen monimuotoisuuden turvaamiseksi tarpeellisista toimenpiteistä;
- 5) ehdotus tarvittaviksi kalastuksen alueellisiksi säätelytoimenpiteiksi;

6) ehdotus kalastonhoitomaksuina kerättävien varojen omistajakorvauksiin käytettävän osuuden jakamiseksi;

7) kalataloudellisesti merkittävien alueiden sekä kaupalliseen kalastukseen ja kalastusmatkailutarkoitukseen hyvin soveltuvien alueiden määritys;

8) kullakin kaupalliseen kalastukseen hyvin soveltuvalla alueella kaupalliseen kalastukseen soveltuvien pyydysten määritys;

9) suunnitelma kalastustietojen seurannan ja kalastuksenvalvonnan järjestämiseksi.

Käyttö- ja hoitosuunnitelmaan sisällytettävistä seikoista voidaan säätää tarkemmin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

37 §

Käyttö- ja hoitosuunnitelman hyväksyminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus hyväksyy käyttö- ja hoitosuunnitelman. Suunnitelma on hyväksyttävä, jos se:

1) on tässä laissa säädettyjen vaatimusten mukainen;

2) on yhteensopiva valtakunnallisten kalavarojen hoitosuunnitelmien kanssa eikä vaikeuta niiden toteuttamista;

3) on yhteensopiva muiden käyttö- ja hoitosuunnitelmien kanssa; ja

4) on käsitelty alueellisessa kalatalouden yhteistyöryhmässä.

Suunnitelman koskiessa saamelaisten kotiseutualuetta on hyväksymisen edellytyksenä 1 momentissa säädetyn lisäksi se, että saamelaiskäräjistä annetun lain ([974/1995](#)) [9 §:ssä](#) säädettyä neuvotteluvelvoitetta noudatetaan.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi palauttaa ehdotuksen käyttö- ja hoitosuunnitelmaksi kalatalousalueelle uudelleen valmisteltavaksi, jos ehdotus ei täytä hyväksymisen edellytyksiä.

Jos kalatalousalue jättää ehdotuksen laatimatta määräajassa tai ei ehdotuksen palauttamisesta huolimatta laadi hyväksymisen edellytykset täyttävää ehdotusta, elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus voi pidättäytyä maksamasta kalatalousalueelle 82 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja varoja, kunnes hyväksymisen edellytykset täyttävä ehdotus on toimitettu elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi toimeenpanna kalatalousalueen ehdotukset tarvittaviksi kalastuksen alueellisiksi säätelytoimenpiteiksi rajoittamalla alueen kalastusta suunnitelman hyväksymistä koskevassa päätöksessään 53, 54 ja 57 §:ssä sekä 67 §:n 4 momentissa ja 71 §:n 3 momentissa säädettyjen toimivaltuuksiensa mukaisesti.

38 §

Käyttö- ja hoitosuunnitelman voimassaolo ja muuttaminen

Käyttö- ja hoitosuunnitelma on voimassa enintään kymmenen vuotta sen hyväksymisestä. Jos uutta suunnitelmaa ei ole hyväksytty ennen vanhan suunnitelman voimassaolon päättymistä, vanha suunnitelma on voimassa kunnes uusi suunnitelma on tullut voimaan.

Jos kalatalousalueen kalakantojen tila on suunnitelman voimassaoloaikana muuttunut niin oleellisesti, ettei suunnitelman toteuttaminen enää täyttäisi sille asetettuja tavoitteita, on kalatalousalueen ryhdyttävä toimiin suunnitelman muuttamiseksi. Aloitteen suunnitelman muuttamiseksi voi tehdä suunnitelman hyväksynyt elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tai kalatalousalue itse.

Ehdotus suunnitelman muutokseksi on esitettävä hyväksyttäväksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, joka hyväksyy muutokset osaksi suunnitelmaa 37 §:ssä säädettyä menettelyä noudattaen.

Ehdotus uudeksi suunnitelmaksi on esitettävä hyväksyttäväksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle viimeistään kuusi kuukautta ennen voimassaolevan suunnitelman voimassaolon päättymistä.

39 §

Käyttö- ja hoitosuunnitelman toimeenpanon valvonta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus valvoo, että kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma toimeenpannaan. Jos kalatalousalue laiminlyö suunnitelman toimeenpanon siten, että alueella olevan kalakannan tai -lajin elinvoimaisuus vaarantuu, elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus voi pidättäytyä maksamasta kalatalousalueelle 82 §:ssä tarkoitettuja varoja, kunnes toimeenpanoon on ryhdytty.

40 §

Käyttö- ja hoitosuunnitelman toimeenpano ja seuranta

Kalatalousalueen kalavarojen käyttö ja hoito on järjestettävä hyväksytyn käyttö- ja hoitosuunnitelman mukaisesti. Kalatalousalue ja kalastusoikeuden haltijat vastaavat suunnitelman toteuttamisesta siltä osin kuin suunnitelman toteuttaminen niitä koskee. Viranomaisten on otettava toiminnassaan huomioon kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman kalavarojen käyttöä ja hoitoa koskevat yleiset suuntaviivat.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on kuuden kuukauden kuluessa suunnitelman hyväksymisestä ilmoitettava suunnitelmasta kunnan kaavoituksesta vastaavalle viranomaiselle. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriölle on ilmoitettava suunnitelmaan sisältyvistä säätelytoimenpide-ehdotuksista, jotka edellyttävät lainsäädännön muuttamista tai joilla on vaikutusta valtakunnallisten kalavarojen hoitosuunnitelmien laadintaan ja kehittämiseen.

Kalatalousalue, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä alueellinen kalatalouden yhteistyöryhmä seuraavat suunnitelman toimeenpanon vaikutuksia ja tavoitteiden toteutumista. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyynnöstä oikeutettu saamaan kalatalousalueelta tietoja suunnitelman toteutumisesta.

5 luku

Pyynnin järjestäminen

41 §

Kalastuksen järjestäminen

Kalastus on järjestettävä käyttö- ja hoitosuunnitelman mukaisesti.

Kalastuksen järjestämisestä vastaa kalastusoikeuden haltija.

Jos yhteisellä vesialueella on erityisperusteisia kalastusetuuksia, niiden osakaskiinteistöjen omistajien ja vesialueen osakkaiden on huolehdittava kalastuksen järjestämisestä yhdessä.

42 §

Osakaskunnan kalastusoikeuden jakaminen

Oikeus osakaskunnan vesialueen käyttöön määräytyy pyydysyksiköiden perusteella. Pyydysyksiköitä jaettaessa on otettava huomioon yhteisen vesialueen osakkaat sekä muut, joilla on oikeus harjoittaa kalastusta sanotulla vesialueella.

Jollei kalaveden käytöstä muuta osakaskunnassa päätetä, pyydysyksiköt jakautuvat yhteisen kalaveden osakkaiden kesken heidän vesialueosuuksiensa mukaisesti. Osakaskunta voi antaa tarkempia määräyksiä osakkaille kuuluvan kalastusoikeuden käyttämisestä.

43 §

Kalastusoikeuksien yhteensovittaminen erityisellä kalastusalueella

Jollei erityisperusteista kalastusetuutta perustettaessa muuta ole määrätty, yhteiseen vesialueeseen sisältyvällä erityisellä kalastusalueella kalastusoikeus jakautuu yhteisen alueen osakaskiinteistöjen ja erityisperusteisen kalastusetuuden osakaskiinteistöjen kesken siten, että erityisperusteisen kalastusetuuden osakaskiinteistön pyydysyksiköiden enimmäismäärä on samansuuruinen kuin sellaisen yhteisen vesialueen osakaskiinteistön pyydysyksikömäärä, joka talojen verollepanossa määrätyn veroluvun perusteella vastaa suuruudeltaan kiinteistöä, johon kuuluu erityisperusteinen kalastusetus. Mitä edellä säädetään, sovelletaan myös osakaskuntaan kuulumattomaan vesialueeseen.

Jollei erityisperusteista kalastusetuutta perustettaessa muuta ole määrätty, valtiolle kuuluvaan vesialueeseen sisältyvällä erityisellä kalastusalueella kalastusoikeus jakautuu siten, että puolet kalastusalueen kestävästä kalastuksesta enimmäismäärästä kuuluu valtiolle ja puolet erityisperusteisten kalastusetuuksien osakaskiinteistöille lukuun ottamatta Inarijärveä, jossa valtiolle kuuluu kaksi kolmasosaa ja erityisperusteisten kalastusetuuksien osakaskiinteistöille yksi kolmasosa kestävästä kalastuksesta enimmäismäärästä.

Jos valtiolle kuuluvalla vesialueella olevaan erityiseen kalastusalueeseen kohdistuu useita eri erityisperusteisia kalastusetuksia, jakautuu erityisperusteisten kalastusetuuksien osakaskiinteistöille kuuluva kalastusoikeus näiden kesken talojen verollepanossa määrättyjen verolukujen mukaisessa suhteessa ja kuhunkin taloon kuuluvien osakaskiinteistöjen kesken sen mukaan kuin kukin osakaskiinteistö on saanut osuutta yhteiseen etuuteen.

44 §

Kalastusoikeuksien yhteensovittaminen erityisellä kalastuspaikalla

Erityisperusteisen kalastusetuuden mukainen kalastusoikeus erityisellä kalastuspaikalla kuuluu yksinomaan erityisperusteisen kalastusetuuden osakaskiinteistöille, jollei muuta erityisperusteista kalastusetuutta perustettaessa ole määrätty. Vesialueen omistaja saa erityisellä kalastuspaikalla harjoittaa muuta kalastusta, jollei se merkittävästi häiritse erityisperusteisen kalastusetuuden käyttämistä. Kalastusetuuden kuuluessa usealle kiinteistölle kalastusoikeus niiden kesken jakautuu osuuksien mukaisessa suhteessa.

Erityiseen kalastuspaikkaan kohdistuvan kalastusoikeuden osakaskiinteistöille määrätään niiden kokonaispyydysyksikömäärä vertaamalla kalastuspaikasta saatavaa saalismäärää koko saalismäärään siltä vesialueelta, johon kalastusetus sisältyy.

45 §

Kalastuksen järjestäminen valtion vesialueella

Valtiolle kuuluvalla vesialueella 41 §:ssä tarkoitetuista tehtävistä huolehtii Metsähallitus. Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kunnissa Metsähallituksen tulee vuosittain pyytää lausunto kalastuksen järjestämisestä ja kalastuslupien myöntämisessä noudatettavista periaatteista Metsähallituksesta annetun lain ([234/2016](#)) [39 §:n](#) 2 momentissa tarkoitetuilta neuvottelukunnilta. ([8.4.2016/236](#))

Kalastuksen järjestämisestä valtiolle kuuluvalla vesialueella voidaan säätää tarkemmin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

6 luku

Kalastuksen ohjaus ja rajoittaminen

46 §

Kielletyt kalastustavat, pyyntimenetelmät ja kalastusvälineet

Seuraavat kalastustavat, pyyntimenetelmät ja kalastusvälineet ovat kiellettyjä kalastuksessa:

- 1) räjähdyksellä tai muulla tavalla aikaansaatu paine;
- 2) ampuma-aseet;
- 3) huumaavat, myrkylliset tai muutoin vettä pilaavat aineet;
- 4) sähkövirta;
- 5) koukun tahallinen tartuttaminen kalaan ulkopuolelta;
- 6) atrain, harppuuna tai niihin verrattava terä, koukku tai kärjellä varustettu väline sekä kalastus tulta tai valoa käyttäen haavilla vaelluskalavesistön joessa, koski- ja virta-alueilla sekä 15 päivästä huhtikuuta 31 päivään toukokuuta muissakin vesissä;
- 7) vaelluskalavesistön koski- ja virta-alueella onginta, pilkintä ja kalastus harrilaudalla;
- 8) verkko, joka ajelehtii virtausten mukana tai alukseen kiinnitettynä;
- 9) muut pyydykset ja laitteet sekä kalastustavat, jotka tarpeettomasti vahingoittavat tai tappavat kaloja taikka vaarantavat kalakannan säilymistä tai ovat haitallisia luonnon monimuotoisuudelle.

Kiellettyjä kalastusvälineitä ei saa säilyttää kalastukseen käytettävässä kulkuneuvossa tai pitää pyyntiä varten helposti käsillä. Metsästyksen käytettävän ampuma-aseen kuljettaminen on kuitenkin sallittu.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin kielletyistä kalastustavoista, pyyntimenetelmistä ja kalastusvälineistä, kiellettyjen pyydysten rakenteesta sekä langasta kudottujen pyydysten solmuvälin ja pyydysten muiden ominaisuuksien mittaamisesta.

47 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen poikkeuslupa

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi siirtoistutusta, kalanviljelytoimintaa, tutkimustyötä, kalastusperinteen ylläpitämistä, kalataloudellisten velvoitteiden toimeenpanemista tai hyödyntämistä taikka muuta kalavarojen käyttöön ja hoitoon liittyvää tarkoitusta varten perustellusta syystä myöntää poikkeuslupan:

- 1) kielletyn kalastustavan, pyyntimenetelmän tai kalastusvälineen käyttöön tai säilyttämiseen;
- 2) kiellettynä ajankohtana kalastamiseen;
- 3) sallittua määrää suuremman saaliin ottamiseen;
- 4) sallittua määrää useampien pyydysten käyttämiseen;
- 5) vapautettavaksi määrätyn kalan pyytämiseen ja ottamiseen;
- 6) kalastamiseen kalastuskieltoalueella;
- 7) rauhoitetun kalalajin tai -kannan kalastamiseen;

8) 91 §:n 2 momentissa säädetystä kiellosta poikkeamiseen kalastuskilpailussa saadun saaliin osalta; ([23.3.2023/695](#))

9) 58 a §:ssä säädettyyn lopetusvelvollisuuteen. ([23.3.2023/695](#))

Lupaa ei saa myöntää, jos se vaarantaisi tämän lain mukaisen tai sen nojalla annetun rajoituksen tarkoituksen taikka käyttö- ja hoitosuunnitelman tavoitteiden toteutumisen.

48 §

Pyydysten asettaminen ja merkintä

Kalanpyydystä ei saa asettaa veteen niin, että sen nielu on avoinna veden pinnan yläpuolella eikä myöskään säilyttää siten, että se aiheuttaa vaaraa riista- tai muille eläimille.

Pyyntiin asetetut kiinteät ja seisovat pyydykset on merkittävä siten, että ne ovat selvästi muiden vesistöissä liikkuvien havaittavissa. Pyydysten merkintään käytettäviä välineitä ei saa asettaa tai jättää veteen ilman pyydyksiä lukuun ottamatta kalastamista jäältä.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuihin pyydyksiin tulee lisäksi merkitä pyydyksen asettajan nimi ja yhteystiedot sekä kalastusoikeuden osoittava merkki siten, että ne ovat havaittavissa ilman, että pyydystä tarvitsee nostaa vedestä. Kalastusoikeuden osoittavaa merkkiä ei tarvitse kuitenkaan kiinnittää pyydykseen sellaisilla alueilla, joilla kalastusoikeuden omistaja ei ole ottanut käyttöön kalastusoikeuden osoittavaa merkkijärjestelmää.

Pyydysten asettamisesta ja merkinnästä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

49 §

Kaupalliseen kalastukseen tarkoitetut pyydykset

Ainoastaan kaupallisilla kalastajilla ja heidän lukuunsa toimivilla on kaupallista kalastusta harjoittaessaan oikeus käyttää kaupalliseen kalastukseen tarkoitettuja pyydyksiä. Tällaisia pyydyksiä ovat trooli sekä muualla kuin leveysasteen 67°00'N pohjoispuolisissa vesissä verkot, joiden yhteen laskettu pituus on pyynti- tai venekuntaa kohden enemmän kuin 240 metriä. Yleisellä vesialueella meressä ja Suomen talousvyöhykkeellä kaupalliseen kalastukseen tarkoitettuja pyydyksiä ovat lisäksi:

1) isorysä; ja

2) pyynti- tai venekuntaa kohden koukkupyydykset, joissa on yhteensä enemmän kuin 100 koukkuja.

Kaupallisten kalastajien ja heidän lukuunsa toimivien on 99 §:ssä tarkoitetun viranomaisen tai kalastusvalvojan sitä pyytäessä todistettava oikeutensa käyttää 1 momentissa tarkoitettuja pyydyksiä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin kaupalliseen kalastukseen tarkoitettujen pyydysten rakenteesta ja teknisistä ominaisuuksista.

50 §

Häiriön välttäminen

Kalastusta harjoitettaessa ei saa aiheuttaa tarpeetonta haittaa ja häiriötä ympäristölle, muille vesilläliikkuville, muulle luvalliselle kalastukselle taikka rannan omistajalle tai haltijalle. Edellä 7 §:ssä tarkoitettua kalastusta ei saa harjoittaa viittäkymmentä metriä lähempänä 49 §:ssä mainittua troolia ja isorysää.

Luvallista kalastusta ei saa tahallisesti estää tai vaikeuttaa.

51 §

Rapujen pyynti ja säilyttäminen

Rapuruton leviämisen ehkäisemiseksi rapujen pyynnissä käytettävät välineet on kuivattava, desinfioitava tai pakastettava ennen niiden siirtämistä vesistön toiseen osaan tai toiseen vesistöön.

Rapuja saadaan säilyttää sumpuissa tai muissa vastaavissa laitteissa vain siinä vesistön osassa, josta ne on pyydetty.

52 §

Kalastuksen rajoittamista koskeva asetuksenantovaltuus

Valtioneuvoston ja maa- ja metsätalousministeriön on osaltaan huolehdittava kalavarojen kestävän käytön ja hoidon toteuttamisesta luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi.

Vesialueella, jossa esiintyy kalalaji tai -kanta, jonka elinvoimaisuus tai tuotto on heikentynyt tai vaarassa heikentyä taikka vesialueella, joka on keskeinen kalalajin tai -kannan lisääntymisen kannalta, voidaan valtioneuvoston asetuksella:

- 1) kieltää kalastaminen tietyllä pyydyksellä tai kalastustavalla taikka rajoittaa sitä;
- 2) kieltää kalastaminen tiettynä ajankohtana tai rajoittaa sitä;
- 3) rajoittaa käytettävien pyydysten määrää;
- 4) kieltää tiettyä määrää suuremman saaliin ottaminen;
- 5) kieltää tiettyä sukupuolta tai kokoluokkaa olevien kalojen taikka sellaisten kalojen saaliiksi ottaminen, joita ei ole merkitty 75 §:n nojalla säädettyllä tavalla; sekä
- 6) antaa tarkempia määräyksiä pyydysten rakenteesta.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa teknisluonteisia säännöksiä pyydysten rakenteesta ja käyttötavasta sekä yksityiskohtaisia säännöksiä pyydysten käyttöajasta, pyydys- ja saalismääristä sekä kalojen vapauttamisvelvollisuudesta, jos se 2 momentissa tarkoitetusta syystä on tarpeen.

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja asetuksia annettaessa voidaan niiden mukaiset velvoitteet asettaa erilaisina eri kaupallisten kalastajien ryhmiin kuuluville kalastajille.

53 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimivalta rajoittaa kalastusta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi, jos vesialueella esiintyy kalalaji tai -kanta, jonka elinvoimaisuus tai tuotto on heikentynyt tai vaarassa heikentyä taikka vesialue on keskeinen kalalajin tai -kannan lisääntymisen kannalta:

- 1) kieltää kalastamisen tietyllä pyydyksellä tai kalastustavalla taikka rajoittaa sitä;
- 2) kieltää kalastamisen tiettynä ajankohtana tai rajoittaa sitä;
- 3) rajoittaa käytettävien pyydysten määrää;
- 4) kieltää tiettyä määrää suuremman saaliin ottamisen; sekä
- 5) kieltää tiettyä sukupuolta tai kokoluokkaa olevien kalojen taikka sellaisten kalojen saaliiksi ottamisen, joita ei ole merkitty jäljempänä 75 §:n nojalla säädettyllä tavalla.

Lisäksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi asettaa 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun rajoituksen tai kiellon, jos se vesiliikenteelle aiheutuvan vaaran estämiseksi on välttämätöntä.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut rajoitukset tai kiellot voidaan määrätä enintään kymmeneksi vuodeksi kerrallaan. Rajoitukset tai kiellot voidaan asettaa erilaisina eri kaupallisten kalastajien ryhmiin kuuluville kalastajille.

Rajoitukset tai kiellot eivät saa rajoittaa kalastusoikeuden hyödyntämistä enempää kuin on välttämätöntä rajoituksen tai kiellon tavoitteen saavuttamiseksi.

54 §

Yleiskalastusoikeuksien rajoittaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi määrättyllä vesialueella rajoittaa onkimista, pilkkimistä ja viehekalastusta taikka kieltää ne, jos se on tarpeen:

- 1) käyttö- ja hoitosuunnitelman tavoitteiden tai kalakannan tavanomaista tehokkaamman hoidon tulosten turvaamiseksi;
- 2) kalataloudellisen tutkimuksen suorittamiseksi;
- 3) kalakannan turvaamiseksi;
- 4) kaupallisessa tai muussa erityisessä tarkoituksessa tehtyjen kala- tai rapuistutusten taloudellisen hyödyntämisen turvaamiseksi; tai
- 5) toistuvan tai jatkuvan kalojen kutualueisiin kohdistuvan häirinnän estämiseksi.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi määrätä 1 momentissa tarkoitetun rajoituksen tai kiellon enintään kymmeneksi vuodeksi kerrallaan joko omasta aloitteestaan taikka kalastusoikeuden haltijan, kaupallisen kalastajan, kalatalousalueen taikka sen aloitteesta, jonka etua asia koskee. Rajoitusta tai kieltoa on haettava kirjallisesti ja hakemukseen on liitettävä selvitys hakemisen perusteista ja esitetystä rajoitus- tai kieltoalueesta karttaliitteineen. Rajoitus- tai kieltoalue voi olla kokonaisuudessaan enintään 25 prosenttia kalatalousalueen vesipinta-alasta. Rajoitukset tai kiellot eivät saa heikentää mahdollisuutta hyödyntää yleiskalastusoikeuksia enempää kuin on välttämätöntä rajoituksen tai kiellon tavoitteen toteuttamiseksi.

55 §

Kalojen rauhoitus

Jos jonkin kalalajin tai -kannan lisääntyminen vaarantuu tai sen heikentyneiden kantojen suojeleminen sitä edellyttää, voidaan kyseinen kalalaji tai -kanta rauhoittaa koko maassa tai tietyllä alueella valtioneuvoston asetuksella.

Rauhoitetun kalan pyydystäminen, myynti ja sellaisten pyydysten käyttö, jotka erityisesti soveltuvat sen pyydystämiseen, on rauhoitusaikana kielletty. Rauhoitusaikana kielletyistä pyydyksistä voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella.

56 §

Kalojen pyyntimitat

Kalalajeille tai -kannoille voidaan säätää alin ja ylin pyyntimitta, jos se on tarpeen kalavarojen kestävä tuoton, heikentyneiden kantojen tai kalalajin luontaisen elinkierron turvaamiseksi.

Alinta pyyntimittaa pienemmän ja ylintä pyyntimittaa suuremman kalan pyytäminen on kielletty.

Alimmista ja ylimmistä pyyntimitoista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

57 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen oikeus määrätä pyyntimitoista

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi alueellisen erityistilanteen huomioimiseksi kalastusoikeuden haltijan tai kalatalousalueen hakemuksesta taikka omasta aloitteestaan määrätä alueelle 56 §:n nojalla säädettyistä laji- tai kantakohtaisista pyyntimitoista poikkeavat pyyntimitat, jos kalalajin tai -kannan tila alueella poikkeaa olennaisesti siitä, mikä on ollut perusteena sitä koskevien pyyntimittojen säätämiseksi.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen oikeudesta määrätä pyyntimitoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

58 §

Kalojen vapauttaminen

Pyyntimittojen vastainen kala on välittömästi laskettava takaisin veteen, ellei Euroopan unionin lainsäädännöstä muuta johdu.

Kala on aina laskettava takaisin veteen, jos se on saatu:

- 1) rauhoitus- tai kieltoaikana;
- 2) kielletyllä kalastusvälineellä tai pyydyksellä; tai
- 3) kielletyllä kalastustavalla tai pyyntimenetelmällä.

Takaisin veteen laskettavaa kalaa on käsiteltävä mahdollisimman varoen. Jos takaisin veteen laskettava kala on selvästi vahingoittunut, kala on lopetettava ennen kuin se lasketaan veteen. ([23.3.2023/695](#))

58 a § ([23.3.2023/695](#))

Kalojen ja rapujen lopetus

Saaliiksi otettava tai syöttinä käytettävä kala on lopetettava mahdollisimman nopeasti ja kivuttomasti sen lopetukseen soveltuvalla menetelmällä ja tekniikalla. Kala on tainnutettava, jos lopettamiseen käytetään menetelmää, joka ei johda välittömästi kalan kuolemaan. Tainnutusmenetelmän on oltava sellainen, että kalan tajuttomuus säilyy sen kuolemaan saakka. Kalan kuolema on varmistettava ennen kalan mahdollista jatkokäsittelyä. Rapu on lopetettava menetelmällä, joka aiheuttaa sen kuoleman mahdollisimman nopeasti ja kivuttomasti.

Kalaa tai rapua ei tarvitse saaliiksi ottamisen jälkeen välittömästi lopettaa, jos olosuhteet vaikeuttavat lopetusta, tai jos saalista säilytetään sumpussa taikka muussa vastaavassa kalojen tai rapujen säilyttämiseen soveltuvassa laitteessa tai tilassa.

Lopetusvelvollisuus ei koske kerralla saatavaa suurta saalismäärää.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kalojen ja rapujen lopetuksessa käytettävistä lopetusmenetelmistä ja -tekniikoista sekä suurista saalismääristä.

59 §

Uhanalaisten eläinlajien suojelu

Valtioneuvoston asetuksella voidaan enintään viideksi vuodeksi kerrallaan kieltää tietynlaisen pyydyksen tai kalastustavan käyttäminen tietyllä vesialueella ja antaa säännöksiä pyydysten käyttöajoista, jos se on tarpeen luonnonsuojelulain ([9/2023](#)) nojalla uhanalaiseksi määritellyn eläinlajin elinvoimaisena säilymiseksi ja eliölajin suotuisan suojelutason saavuttamiseksi. ([5.1.2023/30](#))

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan enintään viideksi vuodeksi kerrallaan antaa tiettyä vesialuetta koskevia yksityiskohtaisia teknisluonteisia säännöksiä pyydysten rakenteesta ja käytöstavasta,

jos se 1 momentissa tarkoitetun uhanalaisen eläinlajin elinvoimaisena säilymiseksi ja lajin suotuisan suojelutason saavuttamiseksi on tarpeen.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään lajista, koskee myös alalajia, rotua, kantaa ja muotoa.

60 § ([30.12.2015/1633](#))

Sopimukset saimaannorpan suojelemiseksi

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä vesialueen omistaja tai erityisen oikeuden haltija voivat tehdä saimaannorppakannan elinvoimaisena säilymiseksi ja saimaannorpan suotuisan suojelutason saavuttamiseksi sopimuksen kalastuksen rajoittamisesta ja kieltämisestä tietyllä vesialueella. Sopimus voidaan tehdä enintään viideksi vuodeksi kerrallaan.

61 §

Korvaukset uhanalaisten eläinlajien suojelusta aiheutuneesta haitasta

Jos 59 §:n 1 momentin nojalla säädetty kielto aiheuttaa vesialueen omistajalle tai erityisen oikeuden haltijalle merkityksellistä haittaa, hänellä on oikeus saada siitä valtiolta täysi korvaus. Valtiota korvausasiassa edustaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä sen, joka katsoo olevansa oikeutettu korvaukseen, on pyrittävä sopimukseen korvauksen määrästä. Jos korvauksesta ei ole voitu sopia, toimitusta korvauksen määräämiseksi voidaan hakea Maanmittauslaitokselta vuoden kuluessa hakemuksen perusteena olevan kiellon voimaantulosta. Korvauksen määräämiseen sovelletaan, mitä kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetussa laissa ([603/1977](#)) säädetään. Korvaukselle on maksettava mainitun lain 95 §:n 1 momentin mukaista korkoa siitä päivästä, jolloin korvaukseen oikeutettu on hakenut Maanmittauslaitokselta määräystä korvaustoimituksesta.

Oikeutta tämän pykälän mukaiseen korvaukseen ei kuitenkaan ole sellaisesta haitasta, josta haitankärsijä on oikeutettu korvaukseen jonkin muun lain tai sopimuksen nojalla.

62 § ([23.3.2023/448](#))

Sivusaalisilmoitus

Hylkeen ja valaan pyydykseen jäämisestä on pyydyksen haltijan viipymättä ilmoitettava Luonnonvarakeskukselle. Saimaannorpan jäämisestä pyydykseen on pyydyksen haltijan ilmoitettava viipymättä Metsähallitukselle.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoituksen muodosta, sisällöstä ja ilmoituksen tekemisen määräajasta.

62 a § ([23.3.2023/448](#))

Vapaa-ajankalastuksen saalisilmoitus

Jokaisen 16 vuotta täyttäneen vapaa-ajankalastuksen harjoittajan on tehtävä määräajassa ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvalla alueella saalisilmoitus saaliiksi saadusta kalasta, käytetystä kalastusvälineestä ja pyyntialueesta, jos se on tarpeen kyseisen lajin tai kannan kestävän käytön ja hoidon suunnittelemiseksi sekä järjestämiseksi tai luontaisen elinkierron varmistamiseksi tai vieraslajin seurannan järjestämiseksi. Saalisilmoitus tehdään Luonnonvarakeskukselle. Saalisilmoitus on tehtävä myös vapautetusta kalasta.

Kalastusmatkailutilaisuuksien järjestäjä voi 1 momentista poiketen ilmoittaa kalastusmatkakohtaisesti asiakkaan tai asiakasryhmänsä saaliin.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset kalalajeista ja -kannoista, joista saalisilmoitus on tehtävä sekä pyyntialueen, kalastusvälineen, kalan koon, mahdollisen eväleikkauksen ilmoittamisesta sekä ilmoituksen maantieteellisestä soveltamisalasta, muodosta, sellaisesta muusta teknisluonteisesta sisällöstä, jota ilmoitus edellyttää ja ilmoituksen tekemisen määräajasta.

7 luku

Vaelluskalat ja kalan kulun turvaaminen

63 §

Yleinen kalan kulun turvaaminen

Kalastusta ei saa harjoittaa siten, että estetään kalojen pääsy niiden kutu- tai syönnösalueelle tai muualle, missä pyyntiä kalakannan turvaamiseksi on rajoitettu, taikka siten, että vaikeutetaan tarpeettomasti kalakannan hoitoa.

64 §

Vaelluskalavesistöjen sekä koski- ja virta-alueiden määrittely

Vaelluskalavesistöllä tarkoitetaan sellaista vesialuetta, jota vaelluskalat käyttävät keskeisenä vaellustienään tai lisääntymisalueenaan.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan vaelluskalavesistöksi säätää myös muu kuin 1 momentissa tarkoitettu vesialue, jos se on tarpeen vaelluskalojen luontaisen elinkierron edellytysten luomiseksi.

Vaelluskalavesistöjen koski- ja virta-alueen rajat voidaan määrittää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksellä.

65 §

Kalastuksen rajoittaminen vaelluskalojen kulun turvaamiseksi

Valtioneuvoston asetuksella voidaan vaelluskalavesistössä rajoittaa otettavan saaliin ja käytettävien pyydysten enimmäismäärää sekä kalastamista sellaisella alueella, pyydyksellä, kalastustavalla tai sellaisena ajankohtana, että vaelluskalojen kulku tai luontainen elinkierto olennaisesti häiriintyy.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa teknisluonteisia säännöksiä pyydysten rakenteesta ja käytöstavasta sekä yksityiskohtaisia säännöksiä pyydysten käyttöajasta ja pyydys- sekä saalismääristä, jos se vaelluskalan kulun tai luontaisen elinkierron häiriintymisen estämiseksi vaelluskalavesistössä on tarpeen.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja asetuksia annettaessa voidaan niiden mukaiset velvoitteet asettaa erilaisina eri kaupallisten kalastajien ryhmiin kuuluville kalastajille.

66 §

Jokisuukalastuksen kieltö

Vaelluskalavesistöön kuuluvassa joessa sekä meressä viittä kilometriä lähempänä tällaisen joen suuta on kalastus troolilla ja nuotalla kielletty.

Meressä kilometriä lähempänä 1 momentissa tarkoitettun joen suuta on kalastaminen verkolla kielletty 15 päivästä elokuuta 31 päivään lokakuuta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettulle merialueelle ei ilman aiemmin saavutettua oikeutta saa asettaa isorysää pyyntiin kolmea kilometriä lähemmäksi joen suuta.

67 §

Kalaväylä

Vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 4 kohdan tarkoittamassa joessa ja vesilain 1 luvun 6 §:n 1 momentin tarkoittamassa salmessa tai kapeikossa on kalaväylä, joka on pidettävä vapaana pyydyksistä kalan kulun turvaamiseksi.

Kalaväylä on kolmannes keskivedenkorkeuden mukaisesta joen, salmen tai kapeikon leveydestä sen syvimmällä kohdalla.

Missä joki yhtyy mereen tai järveen kalaväylä on kolmannes keskivedenkorkeuden mukaisesta vesialueen leveydestä sen syvimmällä kohdalla ja ulottuu niin kauaksi selkäveteen, että kalan kulku on turvattu.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi kuitenkin kalastusoikeuden haltijan tai kalatalousalueen hakemuksesta taikka omasta aloitteestaan määrätä kalaväylän leveyden tai sijainnin enintään kymmenen vuoden määräajaksi toisin, jos se kalan kulun turvaamiseksi on välttämätöntä.

68 §

Kalaväylän pitäminen vapaana pyydyksistä

Kiinteiden ja seisovien pyydysten pitäminen kalaväylässä lukuun ottamatta rapumertaa on kielletty.

Kalastettaessa troolilla ja nuotalla kalaväylässä tulee yli puolet väylän leveydestä pitää vapaana.

69 §

Kalaväylän ja jokisuualueiden rajojen selvittäminen

Kalaväylän ja 66 §:ssä tarkoitettujen jokisuualueiden rajat voidaan selvittää ja merkitä kartalle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, kalastusoikeuden haltijan tai kalatalousalueen hakemuksesta suoritettavassa maanmittaustoimituksessa. Toimituksen suorittaa toimitusinsinööri ilman uskottuja miehiä, ja siihen on muuten sovellettava mitä kiinteistönmuodostamislaissa rajankäynnistä säädetään. Toimituskustannuksista vastaa hakija.

70 §

Kalastaminen purossa

Kiinteiden ja seisovien pyydysten käyttäminen vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetussa purossa on kielletty lukuun ottamatta katiskaa sekä rapu- ja nahkiaismertaa.

71 §

Kalatiessä kalastaminen

Kalan kulun turvaamiseksi rakennetussa kalatiessä sekä kahdensadan metrin matkalla sen tai muun vastaavan laitteen ylä- ja alapuolella on kaikenlainen kalastus kielletty.

Kalastusta ei saa harjoittaa voima- ja muuhun laitokseen vettä johtavassa kanavassa eikä sadan metrin matkalla vesistön poikki rakennetun patoturvallisuuslain ([\(494/2009\) 4 §:n](#) 1 kohdassa tarkoitetun padon alapuolella.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi, milloin vaelluskalakannan turvaaminen sitä edellyttää, enintään viiden vuoden määräajaksi kieltää kalastuksen padon alapuolella enintään viidensadan metrin matkalla samoin kuin patoaltaassa padon yläpuolella sekä tekojärvessä ja muussa tekoaltaassa.

72 §

Poikkeus kiellosta kalastaa jokisuualueella, kalaväylässä sekä kalatiessä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää tilapäisen luvan 66, 68 tai 71 §:n mukaan kiellettyyn kalastukseen, jos tällainen toimenpide on välttämätön yleisen kalatalousedun turvaamiseksi tai muusta erityisestä syystä, eikä vaaranna kalan kulkua vesistössä tai käyttö- ja hoitosuunnitelman toteuttamista.

8 luku

Kalojen istuttaminen ja muu kalavesien hoito

73 §

Kielletyt istutukset

Kalojen ja rapujen istutukset, jotka ilmeisesti heikentävät luonnon monimuotoisuutta vaarantamalla luonnossa esiintyvän kala- tai rapulajin tai muun lajin tai näiden kannan säilymisen, ovat kiellettyjä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin kiellettyjen istutusten perusteista.

74 §

Kalojen ja rapujen istuttaminen

Kalojen istuttaminen on sallittu ainoastaan, jos kyseessä olevan lajin tai kannan istuttaminen kohdevesistöön sisältyy kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmaan.

Uuden lajin tai kannan kotiutusistutukseen sekä kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmassa määrittämättömään istutukseen on saatava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupa. Lupa voidaan myöntää, jos istutus ei vaikeuta kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman tavoitteiden toteuttamista eikä vaaranna kohdevesistön kala- tai rapukannan elinvoimaisena säilymistä taikka luonnon monimuotoisuutta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi kieltää istutusten tekemisen sellaisesta vesistöstä tai vesiviljelylaitoksesta, johon liittyy riski kala- tai raputautien leviämiseen luonnonvesiin.

Istuttajan on ilmoitettava istutuksesta kolmen kuukauden kuluessa 94 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuun istutusrekisteriin. Istutuksesta kirjattavista tiedoista säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Edellä 1 momentissa säädetty ei kuitenkaan koske vesilain 3 luvun 14 §:n nojalla tehtäviä istutuksia.

75 §

Istutettavien kalojen merkintä

Jos kalakantojen kestävä hyödyntämisen turvaaminen sitä edellyttää, voidaan valtioneuvoston asetuksella säätää tiettyjen kalalajien, -kantojen tai niiden tiettyjen ikä- taikka kokoryhmien istuttamisen edellytykseksi se, että ne tai osa niistä on merkitty ennen istuttamista sellaisella merkinnällä, joka voidaan ulkoisesti tai muutoin tunnistaa kalasta.

76 §

Poikkeukset istutuskielloista

Elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus voi tutkimus-, koulutus- sekä kalanviljelytarkoituksiin, kaupallisen kalastuksen edellytysten olennaisen heikentymisen estämiseksi tai muusta erityisestä syystä myöntää poikkeuksen 73 ja 74 §:ssä tai niiden nojalla säädettyistä kielloista.

77 §

Kalojen ja rapujen maahantuonti

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimii tulokaslajien ja paikallisesti esiintymättömien lajien käytöstä vesiviljelyssä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 708/2007 tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena.

Muun kuin Suomessa luonnonvaraisena esiintyvän kala- tai rapulajin tai niiden kantojen tai sukusolujen maahantuonti luonnonvesiin päästämistä tai vesiviljelytoimintaa varten on kielletty ilman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus käsittelee maahantuontilupaa koskevat hakemukset 1 momentissa mainitussa neuvoston asetuksessa määrättyä menettelyä noudattaen.

Edellä 2 momentissa tarkoitettujen lupien myöntämisen edellytyksistä voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

78 § [\(24.3.2017/177\)](#)

Eräiden Ylä-Lapin vesistöjen kalakantojen suojelu

Valtioneuvoston asetuksella voidaan Tenojoen, Näätämöjoen, Paatsjoen, Tuulomajoen ja Uutuanjoen vesistöalueiden kalakantojen suojelemiseksi asettaa kieltoja, ehtoja, rajoituksia ja toimenpiteitä, jotka koskevat:

- 1) elävien kalojen, mädin sekä kalastuksessa käytettävien kulkuneuvojen, välineiden, pyydysten ja syöttikalojen siirtämistä mainituille alueille;
- 2) syöttikalojen käyttämistä alueilla harjoitettavassa kalastuksessa;
- 3) alueiden ulkopuolelta tuotujen kalojen perkausta alueiden luonnonvesissä;
- 4) perkausjätteiden laskemista alueiden luonnonvesiin; sekä
- 5) kalastusvälineiden ja kalastuksessa käytettävien kulkuneuvojen desinfiointia ja kuivausta.

9 luku

Kalatalouden edistäminen ja rahoitus

79 §

Kalastonhoitomaksu ja sen tarkistaminen

Muunlaista kalastusta kuin onkimista tai pilkkimistä harjoittavan 18–69-vuotiaan henkilön on suoritettava valtiolle kalastonhoitomaksu. Kalastonhoitomaksu on 45 euroa kalenterivuodelta, 15 euroa seitsemältä vuorokaudelta ja 6 euroa vuorokaudelta. [\(21.12.2023/1219\)](#)

Todistus kalastonhoitomaksun suorittamisesta on pidettävä mukana kalastettaessa sekä vaadittaessa näytettävä 99 §:ssä tarkoitetulle viranomaiselle tai kalastusvalvojalle.

Kalastonhoitomaksun suuruus tarkistetaan viisivuotiskausittain valtioneuvoston asetuksella rahan arvon muutosta vastaavasti. Maksun suuruus pyöristetään lähimpään täyteen euroon.

80 §

Maksujen kerääminen

Kalastonhoitomaksun keräämisestä vastaa Metsähallitus. Metsähallitus voi sopia kalastonhoitomaksujen vastaanottamisesta yksityisen palveluntuottajan kanssa. Metsähallituksen on sovittava palveluntuottajan kanssa tehtävän sisällöstä, maksuvarojen tilittämisestä ja muista tehtävän hoitamisen kannalta tarpeellisista seikoista sekä tehtävän suorittamisesta perittävästä kohtuullisesta palvelumaksusta, jonka suorittamisesta vastaa kalastonhoitomaksun maksaja. Metsähallitus tilittää keräämänsä ja lukuunsa kerätyt kalastonhoitomaksuvarat maa- ja metsätalousministeriön tilille maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Palveluntuottajan on oltava luotettava ja asiantunteva. Palveluntuottajalla on oltava tehtävän hoitamisen edellyttämät tekniset, taloudelliset ja toiminnalliset valmiudet. Palveluntuottajalla on oltava toimipaikkoja riittävästi ja alueellisesti kattavasti.

Metsähallitus valvoo palveluntuottajan toimintaa. Palveluntuottajan on viipymättä ilmoitettava Metsähallitukselle sellaisista toimintaansa koskevista muutoksista, joilla voi olla olennaista vaikutusta tehtävien asianmukaiseen hoitamiseen.

81 §

Todistus kalastonhoitomaksun suorittamisesta

Kuitti kalastonhoitomaksun suorittamisesta toimii 79 §:n 2 momentissa tarkoitettuna todistuksena.

Metsähallituksella ei ilman erityistä syytä ole velvollisuutta toimittaa uutta todistusta kalastonhoitomaksun suorittamisesta kadonneen todistuksen tilalle tai palauttaa virheellisesti suoritettua kalastonhoitomaksua.

Tarkempia säännöksiä maksujen keräämisestä, kuitista ja sen sisällöstä sekä muista kalastonhoitomaksusuorituksen osoittamiseksi hyväksytyistä todistuksista annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään niistä maksupaikoista, joissa maksun voi suorittaa ilman erillistä palvelumaksua.

82 §

Maksuvarojen käyttö

Kalastonhoitomaksuina kertyneet varat käytetään:

- 1) kalavesien kestävän käytön ja hoidon suunnittelusta ja toimeenpanosta, ohjaamisesta ja kehittämisestä sekä kalastuksenvalvonnasta aiheutuviin kustannuksiin;
- 2) kalatalousalueiden toiminnasta aiheutuviin kustannuksiin;
- 3) kalatalousalan neuvontapalvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin;
- 4) kalavesien yleiskalastusoikeuksien hyödyntämiseen sekä kalastusopastointiin perustuvasta käytöstä maksettaviin korvauksiin vesialueen omistajille; sekä
- 5) valtiolle ja Metsähallitukselle kalastonhoitomaksun kannosta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Maa- ja metsätalousministeriö voi käyttää maksuvaroja 94 §:n 1 momentin 2–8 kohdassa tarkoitetuista rekistereistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

83 §

Maksuvarojen jakaminen

Maa- ja metsätalousministeriö sekä sen määrittämässä rajoissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus myöntävät varat 82 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitettuihin kustannuksiin. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus myöntää varat 82 §:n 1 momentin 2 ja 4 kohdassa tarkoitettuihin kustannuksiin ja korvauksiin

Edellä 82 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettujen korvausten jako vesialueen omistajille perustuu vesialueeseen kohdistuvaan viehekalastuksesta aiheutuvaan rasitukseen, joka vahvistetaan käyttö- ja hoitosuunnitelmassa. Jos kalatalousalueella ei ole voimassa olevaa käyttö- ja hoitosuunnitelmaa, voi kalatalousalue tehdä erillisen esityksen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle jaon perustana olevasta viehekalastusrasituksesta. Kalatalousalueet vastaavat jaon teknisestä toteuttamisesta. Jos vesialueen omistajalle jaossa tuleva määrä olisi enintään 50 euroa, varoja ei jaeta omistajalle, vaan ne jäävät asianomaiselle kalatalousalueelle käytettäväksi kalakantojen hoitoon. Korvauksia ei pidetä valtionavustuslaissa ([688/2001](#)) tarkoitettuna valtionavustuksena.

Maa- ja metsätalousministeriö sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voivat asettaa 82 §:n 1 momentin 1–3 ja 5 kohdassa tarkoitettuihin kustannuksiin ja menoihin myönnettävien varojen käyttöä koskevia tulostavoitteita tai ehtoja varojen saajille.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin 82 §:n 1 momentin 1–4 kohdassa tarkoitettuja kustannuksia ja korvauksia koskevien varojen myöntämisen perusteista sekä 5 kohdassa tarkoitettuja menoja koskevien varojen käytöstä.

84 §

Vesialueen omistajan tietojenantovelvollisuus

Vesialueen omistajan on 82 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettujen korvausten maksamista varten ilmoitettava kalatalousalueelle seuraavat tiedot sekä niissä tapahtuneet muutokset:

- 1) osakaskunnan virallinen nimi tai jaetun vesialueen omistajan nimi;
- 2) osoite;
- 3) kiinteistötunnus; sekä
- 4) tilinumero.

85 §

Kalastonhoitomaksuista suoritettavan korvauksen vanhentuminen

Edellä 82 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu korvaus ja sille maksettava korko vanhentuvat kolmen vuoden kuluessa sitä seuranneen vuoden alusta lukien, jona korvausta koskeva kalatalousalueen päätös on tehty. Vanhentunut korvaussaatava siirtyy kalatalousalueen haltuun käytettäväksi 82 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuihin kustannuksiin.

86 § (19.12.2017/970)

Määrärahan varaaminen talousarviossa

Valtion talousarvioon otetaan 82 §:ssä tarkoitettuja kustannuksia, korvauksia ja menoja varten vuosittain määräraha, joka vastaa sitä määrää, minkä viimeisimmän vahvistetun valtion tilinpäätöksen perusteella arvioidaan samana vuonna kertyvän kalastonhoitomaksuina.

10 luku

Kaupallinen kalastus

87 §

Rekisteröityminen

Kaupalliseksi kalastajaksi voi rekisteröityä luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jonka asuinpaikka tai kotipaikka sijaitsee Euroopan unioniin tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion alueella ja joka kalastaa Suomen alueella tai talousvyöhykkeellä taikka niillä vesillä, joissa Euroopan unionin yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevan lainsäädännön perusteella saa kalastaa.

Kalataloushallinnon rekistereistä säädetään tarkemmin 11 luvussa. Rekisteröitymisessä noudatettavasta menettelystä voidaan säätää tarkemmin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

88 § (7.5.2021/390)

Kaupallisten kalastajien ryhmät

Kaupalliset kalastajat jaetaan ryhmiin I ja II.

Ryhmään I kuuluvat:

- 1) luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, joiden itse pyytämän kalan ja siitä jalostettujen kalastustuotteiden yhteenlasketusta myynnistä kolmen viimeksi kuluneen tilikauden aikana kertyneen liikevaihdon keskiarvo ylittää 10 000 euroa; sekä

2) luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, jotka ovat ryhtyneet tai ryhtyvät rekisteröitymisvuonna tai tätä edeltävänä vuotena harjoittamaan kaupallista kalastusta ja esittävät elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymän suunnitelman siitä, miten itse pyydetyn kalan ja siitä jalostettujen kalastustuotteiden yhteenlasketusta myynnistä kertyvä liikevaihto ylittää 10 000 euroa viimeistään kolmantena tilikautena rekisteröitymisestä.

Ryhmään II kuuluvat muut kuin ryhmään I kuuluvat kaupalliset kalastajat. Lisäksi kalastaja sijoitetaan ryhmään II, jos 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettu suunnitelma liikevaihdon kehittymisestä ei toteudu.

Kaupallisten kalastajien jako ryhmiin tehdään rekisteröitymisen yhteydessä ja tämän jälkeen kolmen vuoden välein tai kalastajan omasta pyynnöstä.

Edellä 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetun suunnitelman sisällöstä annetaan tarkempia säännöksiä maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

89 §

Kaupallisia kalastajia koskevan rekisteröinnin voimassaolo ja päättyminen

Kaupallisen kalastajan rekisteröinti on voimassa enintään kolme vuotta kerrallaan. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus antaa kaupalliselle kalastajalle todistuksen rekisteriin kuulumisesta. Jos kaupallinen kalastaja aikoo jatkaa kaupallisen kalastuksen harjoittamista rekisteröinnin voimassaolon päättymisen jälkeen, kaupallisen kalastajan tulee kirjallisesti hakea rekisteröinnin jatkamista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta.

Kaupallinen kalastaja voidaan poistaa rekisteristä, jos hän ei ole tehnyt 1 momentissa tarkoitettua hakemusta tai ei enää täytä rekisteriin merkitsemisen edellytyksiä taikka jos hän toistuvasti tai jatkuvasti olennaisesti toimii vastoin tämän lain tai sen nojalla annettuja säännöksiä eikä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen huomautuksesta tai varoituksesta huolimatta korjaa toimintaansa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus poistaa kaupallisen kalastajan rekisteristä tämän lopetettua kaupallisen kalastustoiminnan. Kaupallinen kalastaja on velvollinen välittömästi ilmoittamaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle rekisteröintiedellytyksissä tapahtuneista muutoksista sekä toiminnan lopettamisesta.

90 §

Sisävesiltä saatujen kaupallisen kalastuksen saaliiden ilmoittamisvelvollisuus ([23.3.2023/448](#))

Kaupallinen kalastaja on velvollinen pitämään muualla kuin merialueella tapahtuvasta kalastuksesta päiväkirjaa ja vähintään kerran kalenterivuodessa ilmoittamaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle pyytämänsä tai lukuunsa pyydetty saaliit kalalajikohtaisesti, pyyntialueet, kalastusaluksen rekisteritunnus, saaliin purkamispaikat sekä kalastuksessa käytetyt pyydykset ja niiden pyynnissä pitämisen aika. Ilmoitus on annettava myös, jos kyseisen kalenterivuoden aikana ei ole harjoitettu kaupallista kalastusta. ([23.3.2023/448](#))

Merialueen kaupallisen kalastuksen saalisilmoituksiin sovelletaan Euroopan unionin lainsäädännössä ja sen toimeenpanemiseksi annetussa kansallisessa lainsäädännössä olevia säännöksiä ilmoitusvelvollisuudesta.

Tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetusta päiväkirjasta ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ilmoitettavista tiedoista sekä tietojen jättämisen ajankohdista annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. ([23.3.2023/448](#))

91 §

Saaliin ensimyynti

Saaliin ensimyyntinä pidetään kauppaa, jossa kala myydään ensimmäisen kerran sen saaliiksi saamisen jälkeen.

Muut kuin kaupalliset kalastajat eivät saa harjoittaa sisävesiltä kalastamansa tai lukuunsa kalastetun saaliin ensimyyntiä lukuun ottamatta suoraan lopulliselle kuluttajalle satunnaisesti myytävää vähäistä kala- tai rapuerää.

Merialueelta saadun saaliin ensimyyntistä ja sen rajoituksista säädetään Euroopan unionin lainsäädännössä ja sen toimeenpanemiseksi annetussa kansallisessa lainsäädännössä.

11 luku

Kalataloushallinnon rekisterit

92 § [\(23.3.2023/448\)](#)

Kalavarojen käytön ja hoidon tietovaranto

Kalavarojen käytön ja hoidon tietovarannolla tarkoitetaan kalataloushallinnon viranomaisten tehtäviin liittyviä 94 §:ssä tarkoitettuja rekistereitä ja tietoaaineistoja.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, Metsähallitus, Luonnonvarakeskus ja kalatalousalueet ovat kalavarojen käytön ja hoidon tietovarannon rekisterinpitäjiä. Kukin rekisterinpitäjä vastaa pitämiensä rekistereiden ajantasaisuudesta, niihin tallettamistaan tiedoista ja niiden oikeellisuudesta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja kalatalousalue ovat 94 §:n 1 momentin 3 ja 6 kohdissa tarkoitettujen rekisterien yhteisrekisterinpitäjiä. Rekisterinpitäjän velvollisuuksista, yleisestä toiminnasta ja käytettävyydestä, tietojen eheydestä, suojaamisesta tai säilyttämisestä vastaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Edellä mainitusta poiketen, rekisterinpitäjän velvollisuuksista vastaa kuitenkin kalatalousalue, jos käsiteltävät henkilötiedot koskevat kalatalousalueen tässä laissa määriteltyä tehtävää.

Kukin rekisterinpitäjä vastaa 94 §:n mukaisesti vastuullaan olevan rekisterin hallinnoimiseksi välttämättömän tietojärjestelmän ylläpidosta ja kehittämisestä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tietojärjestelmien ylläpidosta ja kehittämisestä vastaavat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus yhdessä maa- ja metsätalousministeriön kanssa. Ruokavirasto tuottaa ylläpito- ja muita tietohallinnon palveluita elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vastuulla oleville tietojärjestelmille.

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa tietovarannon sekä sen hallinnoimiseksi tarvittavien tietojärjestelmien ylläpidon ja kehittämisen ohjauksesta sekä julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain [\(906/2019\)](#) mukaisesti niiden yhteentoimivuuden ohjauksesta.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, tietovarannon tietojen ja niihin liittyvien asiakirjojen julkisuuteen, luovuttamiseen sekä luovuttamisesta perittäviin maksuihin sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia ja henkilötietojen käsittelyyn luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679 ja tietosuojalakia [\(1050/2018\)](#). Henkilötietojen käsittelyyn ei kuitenkaan sovelleta, mitä mainitun asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa säädetään.

93 § [\(23.3.2023/448\)](#)

Kalavarojen käytön ja hoidon tietovarannon käyttötarkoitus

Kalavarojen käytön ja hoidon tietovarantoa käytetään:

- 1) kalastuksen ja kalastuksenvalvojien valvontaan;
- 2) kalavarojen käytön ja hoidon suunnitteluun ja tehostamiseen;
- 3) kalastonhoitomaksujen seurantaan sekä maksusuoritusten todentamiseen 92 §:ssä tarkoitetun rekisterinpitäjän tai viranomaisen palvelussa;

- 4) kalastonhoitomaksun suorittaneiden henkilöiden kokonaismäärän selvittämiseen;
- 5) kalastonhoitomaksuina kertyneiden varojen jakamiseen;
- 6) viranomaisen tiedottamiseen;
- 7) kalatalousneuvontaan;
- 8) kalastuksen sekä kalakantojen hoitoon liittyvien muiden tehtävien hoitamiseen; sekä
- 9) tutkimukseen ja tilastojen laatimiseen sekä viranomaisen suunnittelu-, valvonta- ja selvitystehtäviin.

94 § [\(23.3.2023/448\)](#)

Kalavarojen käytön ja hoidon tietovarannon rakenne ja sisältö

Tietovaranto muodostuu:

- 1) kaupallisista kalastajista pidettävästä rekisteristä, jonka rekisterinpitäjänä toimivat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset. Rekisteriin merkitään kaupallisen kalastajan nimi ja henkilö-, yritys- tai yhteisötunnus sekä äidinkieli, kaupallisen kalastajan koti- tai asuinpaikkatiedot ja yhteystiedot, tieto siitä, mihin 88 §:ssä tarkoitettuun kaupallisten kalastajien ryhmään kalastaja kuuluu, tieto siitä harjoittaako kaupallinen kalastaja kalastusta sisävesillä vai merialueella, tiedot saalisilmoituksista sekä tieto rekisteröinnin alku- ja päättymisajankohdasta;
- 2) kalastonhoitomaksurekisteristä, jonka rekisterinpitäjänä toimii Metsähallitus. Rekisteriin merkitään niiden Suomessa vakinaisesti asuvien henkilöiden nimet, osoitteet ja syntymäajat, joiden puolesta kalastonhoitomaksu on maksettu, suoritettun kalastonhoitomaksun määrä, maksuaika sekä aika, jolta kalastonhoitomaksu on maksettu, lisäksi voidaan merkitä myös muita yhteystietoja;
- 3) omistajakorvausrekisteristä, jonka yhteisrekisterinpitäjinä toimivat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja kalatalousalueet. Rekisteriin merkitään 84 §:ssä tarkoitetut tiedot, vesialueen omistajan yhteystiedot tai yhteyshenkilöiden yhteystiedot;
- 4) istutusrekisteristä, jonka rekisterinpitäjänä toimivat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset. Rekisteriin merkitään jokaisesta kalanistutuksesta istuttajan, ilmoituksen jättäjän ja istutuserän vastaanottajan yhteystiedot, istutettu laji ja kanta, istutettavan erän alkuperä, istukkaiden koko, ikä ja kappalemäärä sekä istutuspaikka ja -aika;
- 5) kalatalousvelvoite- ja -maksurekisteristä, jonka rekisterinpitäjänä toimivat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset. Rekisteriin merkitään vesilain 3 luvun 15 §:ssä tarkoitettuja suunnitelmia koskevat tiedot;
- 6) kalatalousalueräkisteristä, jonka yhteisrekisterinpitäjinä toimivat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja kalatalousalueet. Rekisteriin merkitään kalatalousalueen nimi, alueellinen ulottuvuus, vastuuhenkilöt, yhteystiedot ja kalatalousalueen päätösvaltaa käyttävän yleiskokouksen järjestämiseen tarvittavat tiedot;
- 7) kalastuksenvälvojaräkisteristä, jonka rekisterinpitäjänä toimivat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset. Rekisteriin merkitään kalastuksenvälvojan nimi ja kuva sekä syntymäaika, henkilötunnus, hyväksynnän voimassaoloaika, valtuuttaja, toimialue sekä valtuutuksen voimassaoloaika;
- 8) kalastuksensäätelystä liittyvästä tietoaineistosta, jonka rekisterinpitäjänä toimivat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset. Tietoaineistoon merkitään tähän lakiin perustuvista sekä sen nojalla asetettavista viranomaisen kalastuksenrajoituksista rajoituksen tyyppi, rajoituksen sisältö, rajoitusalue sekä rajoituksen kesto; sekä

9) vapaa-ajankalatalouden saalisrekisteristä, jonka rekisterinpitäjänä toimii Luonnonvarakeskus. Rekisteriin merkitään tämän lain 62 a §:ssä tarkoitetun saalisilmoituksen perusteella kalastajan nimi ja osoitetiedot tai kalastusmatkailutilaisuuden järjestäjän nimi ja osoitetiedot, tiedot pyydetyistä kalasta, pyyntiväline, päivämäärä ja pyyntialue. Luonnonvarakeskuksen on säilytettävä rekisteriin tallentamansa henkilötiedot erillään muista rekisterissä säilytettävistä tiedoista. Henkilötietoja saavat käsitellä tunnistusteellisessa muodossa ainoastaan ne Luonnonvarakeskuksen henkilöt, joiden tehtävien suorittamiseksi se on välttämätöntä. Luonnonvarakeskuksen on nimettävä nämä henkilöt tai määriteltävät tehtävät.

Rekistereihin saadaan tallettaa myös muita 93 §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi välttämättömiä tietoja sekä tietovarannon käyttötarkoituksen kannalta tarpeellisia tietoja, ei kuitenkaan henkilötietoja.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kalavarojen käytön ja hoidon tietovarannon rakenteesta sekä rekistereiden ja tietoaaineistojen yhteentoimivuuden varmistamisesta.

95 § [\(23.3.2023/448\)](#)

Tietovarannon rekisterien pitäjien oikeus saada tietoja viranomaisilta

Rekisterinpitäjällä on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada kalastusalusrekisteriä, liikenneasioiden rekisteriä ja Ahvenanmaan alusrekisteriä pitäviltä viranomaisilta sellaiset rekistereihin rekisteröityjä kalastusaluksia ja niiden omistajia sekä haltijoita koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä 93 §:ssä säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

95 a § [\(23.3.2023/448\)](#)

Kalavarojen käytön ja hoidon tietovarannon tietojen luovuttaminen

Tietovarannon tietoja voidaan luovuttaa salassapitosäännösten estämättä vesilain tai ympäristönsuojelulain ([527/2014](#)) mukaisen velvoitetarkkailun tekemiseen tai opinnäytetyön tekemiseen, jos tietojen luovuttamista voidaan pitää tutkimus- tai tarkkailusuunnitelman perusteella tarpeellisena ja jos tutkimustyöllä on vastuullinen ohjaaja tai siitä vastaava ryhmä. Tietojen luovutuksen edellytyksenä on lisäksi, etteivät yksittäistä henkilöä koskevat tiedot paljastu ulkopuolisille ja että henkilötiedot hävitetään, kun ne eivät enää ole tarpeen tutkimuksen suorittamiseksi tai sen tulosten asianmukaisuuden varmistamiseksi.

Kukin 94 §:ssä tarkoitettu rekisterinpitäjä saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa välttämättömiä tämän lain 94 §:n mukaisia tietovarannon tietoja kalakantojen ja kalastuksen tutkimusta, seuranta ja käytön suunnittelua sekä valvontaa ja tilastojen laatimista varten maa- ja metsätalousministeriölle, Luonnonvarakeskukselle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Metsähallitukselle ja Ruokavirastolle.

Metsähallitus saa kalastonhoitomaksurekisterin rekisterinpitäjänä salassapitosäännösten estämättä luovuttaa tiedon suoritetusta kalastonhoitomaksusta Luonnonvarakeskukselle.

Rekisterinpitäjät päättävät kukin tietojen luovuttamisesta oman toimialansa osalta. Tietojen luovuttamisesta 94 §:n 1 momentin 3 ja 6 kohdissa tarkoitettujen rekistereiden osalta päättää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

96 § [\(23.3.2023/448\)](#)

Tietojen luovuttaminen ulkomaiden viranomaisille ja kansainvälisille toimielimille

Kalavarojen käytön ja hoidon tietovarannossa olevia tietoja saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa Euroopan unionin jäsenvaltion tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion viranomaisille, Euroopan komissiolle, Euroopan kalastusvalvontavirastolle ja kansainvälisissä sopimuksissa tarkoitetuille viranomaisille Euroopan unionin lainsäädännöstä tai Suomea sitovista kansainvälisistä sopimuksista johtuvien velvoitteiden hoitamiseksi.

Rekisterinpitäjät päättävät kukin tietojen luovuttamisesta oman toimialansa osalta. Maa- ja metsätalousministeriö voi luovuttaa rekisterinpitäjiltä saamansa tiedot 1 momentin mukaisesti.

97 §

Henkilötietojen säilyttäminen kalataloushallinnon tietojärjestelmässä

Kalataloushallinnon tietojärjestelmän tiedot poistetaan viimeistään kolmen vuoden kuluttua siitä, kun rekisteröityä koskevia tietoja on viimeksi käsitelty.

Tietoa, jonka säilyttäminen on välttämätöntä lakiin perustuvan tehtävän hoitamiseksi tai vireillä olevan asian takia, ei kuitenkaan poisteta. Tieto on poistettava tietojärjestelmästä välittömästi sen jälkeen, kun käsittelylle ei enää ole laissa säädettyä perustetta.

98 § [\(23.3.2023/448\)](#)

98 § on kumottu L:lla [23.3.2023/448](#).

12 luku

Valvonta ja seuraamukset

99 §

Valvontaviranomaiset ja kalastuksenvälvojat

Tämän lain noudattamista valvovat:

- 1) poliisi;
- 2) rajavartiolaitos;
- 3) 19 §:ssä tarkoitetut kalatalousviranomaiset;
- 4) ne Metsähallituksen virkamiehet, joiden tehtävänä on kalastusasioiden hoitaminen;
- 5) 103 §:n mukaisesti hyväksytty ja 107 §:ssä tarkoitetun valtuutuksen omaava kalastuksenvälvoja; sekä
- 6) valtakunnan rajalla olevissa vesissä, Suomen aluevesillä ja talousvyöhykkeellä Tulli.

Kalastuksen valvonnasta Metsähallituksen hallinnassa olevilla valtion vesialueilla säädetään lisäksi Metsähallituksen erävalvonnasta annetussa laissa ([1157/2005](#)).

Edellä 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetulla kalastuksenvälvojalla ei ole kuitenkaan toimivaltaa valvoa kaupallista kalastusta koskevaa Euroopan unionin yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevan unionin lainsäädännön eikä sen toimeenpanemiseksi annetun kansallisen lainsäädännön noudattamista. ([23.3.2023/448](#))

100 §

Valvonnassa noudatettavat periaatteet

Kalastuksenvälvontaan kuuluvasta tehtävästä tai toimenpiteestä ei saa aiheutua suurempaa haittaa tai vahinkoa kuin kalastuksenvälvonnan toteuttamiseksi on välttämätöntä. Tehtävän tai toimenpiteen on oltava perusteltu suhteessa valvonnalla tavoiteltavaan päämäärään ja kiireellisyyteen sekä tilanteen kokonaisarvioon vaikuttaviin seikkoihin.

101 §

Kalastuksenvälvojen toiminnan valvonta

Kalastuksenvälvojen yleisestä valvonnasta ja ohjauksesta vastaa maa- ja metsätalousministeriö. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset vastaavat kalastuksenvälvojen toiminnan valvonnasta

toimialueellaan.

Maa- ja metsätalousministeriöllä sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla on oikeus saada kalastuksentralvojalta ja kalastuksentralvojakoulutuksen järjestäjältä näiden toiminnan valvonnassa tarvittavia tietoja kalastuksentralvontatehtävien suorittamisesta ja kalastuksentralvojakoulutuksen järjestämisestä.

102 §

Kalastuksentralvojan virkavastuu

Kalastuksentralvojaan sovelletaan hänen toimiessaan tässä laissa säädettyssä kalastuksentralvontatehtävässä rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Kalastuksentralvontatehtävässä noudatetaan hallintolakia, viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia, kielilakia ja saamen kielilakia. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa.

103 §

Kalastuksentralvojan kelpoisuusvaatimukset ja hyväksyminen

Kalastuksentralvojaksi hyväksytään se, joka:

- 1) on oikeustoimikelpoinen;
- 2) tunnetaan rehelliseksi ja luotettavaksi ja on henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan tehtävään sopiva; ja
- 3) on hyväksytysti suorittanut 104 §:ssä säädetyn kalastuksentralvojan kokeen.

Kalastuksentralvojaksi hyväksyy hakemuksesta se elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jonka toimialueeseen hakijan kotikunta kuuluu. Hyväksyminen on voimassa kymmenen vuotta.

104 §

Kalastuksentralvojan koe ja koulutus

Kalastuksentralvojan kokeen järjestämisestä ja valvonnasta vastaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Koetta koskevaan ratkaisuun on oikeus hakea oikaisua elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Kalastuksentralvojan koetta edeltävässä koulutuksessa koulutettavalle tulee antaa kalastuksentralvontatehtävän kannalta riittävä kalastuslainsäädännön ja hyvän hallinnon perusteiden tuntemus sekä kalastuksentralvontatehtävän edellyttämät muut tiedolliset ja taidolliset valmiudet. Koulutuksen vaihtoehtona on muu riittävä perehtyneisyys kalastuksentralvontaan, joka osoitetaan suorittamalla 1 momentissa tarkoitettu koe.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin kalastuksentralvojan koulutuksesta ja kokeesta.

105 §

Kalastuksentralvojakortti ja -tunnus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus antaa kalastuksentralvojaksi hyväksytyille kalastuksentralvojakortin ja -tunnuksen. Kalastuksentralvojan on pidettävä kortti sekä 107 §:ssä tarkoitettua valtuutusta koskeva asiakirja kalastuksentralvontatehtävissä mukana ja esitettävä ne pyydetäessä. Kalastuksentralvojan on lisäksi käytettävä kalastuksentralvontatehtävissä kalastuksentralvojatunnusta.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään kalastuksentralvojakortin sisällöstä sekä kalastuksentralvojatunnuksen ulkoasusta.

106 §

Kalastuksenvalvojan hyväksymisen peruuttaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on peruutettava kalastuksenvalvojaksi hyväksyminen, jos kalastuksenvalvoja sitä pyytää.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi, jollei suullista huomautusta katsota riittäväksi seuraamukseksi, antaa kirjallisen varoituksen kalastuksenvalvojalle, joka toimii vastoin tämän lain mukaisia velvollisuuksiaan.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi peruuttaa kalastuksenvalvojaksi hyväksymisen, jos kalastuksenvalvoja ei enää täytä 103 §:n 1 momentissa säädettyjä kelpoisuusehtoja tai jos hän olennaisesti tai toistuvasti rikkoo kalastuksenvalvontaa tai kalastusta koskevia säännöksiä ja määräyksiä eikä kirjallista varoitusta ole pidettävä riittävänä seuraamuksena.

Kalastuksenvalvojan, jonka hyväksyminen on peruutettu, on palautettava 105 §:ssä tarkoitettu kalastuksenvalvojakortti ja -tunnus peruuttamispäätöksen tehneelle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sen määräämän kohtuullisen ajan kuluessa.

107 §

Kalastuksenvalvojan valtuutus ja toimialue

Edellä 103 §:n mukaan hyväksytyllä kalastuksenvalvojalla on oikeus valvoa kalastusta koskevien säännösten ja määräysten noudattamista ainoastaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, kalatalousalueen, osakaskunnan tai osakaskuntaan kuulumattoman vesialueen omistajan valtuuttamana valtuutuksessa määritellyllä alueella. Kalatalousalueen valtuuttamalla kalastuksenvalvojalla on oikeus valvoa kalastusta koskevien säännösten ja määräysten noudattamista koko kalatalousalueen alueella riippumatta siitä, onko 121 §:ssä tarkoitettua päätöstä tehtävien siirrosta kalatalousalueelle tehty.

Kalatalousalue, osakaskunta ja osakaskuntaan kuulumattoman vesialueen omistaja ovat velvollisia ilmoittamaan valtuutuksen sisällöstä ja voimassaoloajasta kahden kuukauden kuluessa valtuutuksen voimaantulosta sille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jonka toimialueeseen valtuuttajan alue pääasiallisesti kuuluu. Valtuutuksen päättymisestä alkuperäistä voimassaoloajankohtaa aikaisemmin tulee ilmoittaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle viivytyksettä.

108 §

Valvontaviranomaisen ja kalastuksenvalvojan tarkastusoikeus

Edellä 99 §:ssä tarkoitetulla viranomaisella on oikeus tarkastaa, että vedessä, kalastukseen käytettävässä kulkuneuvossa tai rannalla oleva kalastusväline, pyydys ja saalis ovat säännösten ja määräysten mukaisia. Edellä 99 §:ssä tarkoitetulla viranomaisella on myös oikeus tarkastaa kuljetus- ja varastotiloja, joissa säilytetään kaloja tai rapuja. Tarkastusta ei saa kuitenkaan ulottaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviin tiloihin, ellei se ole välttämätöntä tarkastuksen kohteena olevien seikkojen selvittämiseksi ja on perusteltua syytä epäillä jonkun syyllistyneen rikoslain ([39/1889](#)) [48 a luvun](#) 2 tai 4 §:ssä tarkoitettuun rikokseen.

Kalastuksenvalvojalla on oikeus tarkastaa, että vedessä, kalastukseen käytettävässä kulkuneuvossa tai rannalla oleva kalastusväline, pyydys ja saalis ovat säännösten ja määräysten mukaisia. Tarkastusta ei saa kuitenkaan ulottaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviin tiloihin.

Edellä 99 §:ssä tarkoitetulla viranomaisella ja kalastuksenvalvojalla on oikeus tarkastaa kalastusta harjoittavan oikeus kyseiseen kalastukseen.

Tarkastettuun pyydykseen on jätettävä tarkastuksen tekijän nimi ja yhteystiedot.

109 §

Valvontaviranomaisen ja kalastuksenvalvojan talteenotto-oikeus

Edellä 99 §:ssä tarkoitetulla viranomaisella ja kalastusvalvojalla on oikeus ottaa talteen kalastuksessa käytetty pyydys ja kalastusväline sekä saalis, jos:

1) kalastusaikoja, pyydyksiä, pyydysten määrää, pyyntitapoja, kalojen vapauttamista tai saaliiksi ottamista taikka rauhoitusta koskevia säännöksiä tai määräyksiä rikotaan;

2) kalastusta harjoitetaan ilman kalastusoikeutta tai kalastusoikeuden ilmeisesti ylittäen; tai

3) pyydystä ei ole merkitty 48 §:ssä edellytetyllä tavalla.

110 §

Vesialueen omistajan, osakkaan ja kalastusoikeuden haltijan tarkastus- ja talteenotto-oikeus

Osakaskunnan osakkaalla ja osakaskuntaan kuulumattoman vesialueen omistajalla on oikeus tarkastaa, että pyydys on 48 §:n 3 momentissa säädetyllä tavalla merkitty kalastusoikeuden osoittavalla merkillä.

Osakaskunnan osakkaalla ja osakaskuntaan kuulumattoman vesialueen omistajalla on oikeus ottaa talteen pyyntiin asetettu pyydys, jota ei ole merkitty 48 §:n 3 momentissa säädetyllä kalastusoikeuden osoittavalla merkillä, sekä siinä oleva saalis edellyttäen, että pyydyksen omistajaa ei tavoiteta tai tämä ei kehotuksesta huolimatta poista sitä ja saatavilla ei ole riittävää ja oikea-aikaista apua 99 §:ssä tarkoitetuilta tahoilta.

111 §

Talteenottomenettely

Edellä 109 §:n tai 110 §:n 2 momentin nojalla talteenotetun pyydyksen, kalastusvälineen ja saaliin talteenottopaikalle on jätettävä mahdollisuuksien mukaan tiedot talteen ottajasta sekä pyydyksen tai kalastusvälineen säilytyspaikasta, jos niiden haltija ei ole läsnä talteenottotilanteessa.

Talteenotetusta pyydyksestä tai kalastusvälineestä on ilmoitettava välittömästi poliisille, ja se on luovutettava niin pian kuin mahdollista poliisin säilytettäväksi. Jollei luovuttaminen käy hankaluudetta päinsä, pyydyksestä ja sen säilytyspaikasta on ilmoitettava poliisille, joka määrää, miten se on säilytettävä.

Talteenotettu pyydys tai kalastusväline on palautettava viivytyksettä pyydyksen tai kalastusvälineen haltijalle, jos esitutkintaa ei aloiteta. Viehekalastuksessa käytetty kalastusväline on kuitenkin luovutettava välittömästi takaisin, jos kalastonhoitomaksun suorittamisesta esitetään todistus seitsemän päivän kuluessa talteenotosta.

Talteenotetusta saaliista on ilmoitettava välittömästi poliisille, joka määrää saaliin joko vapautettavaksi, säilytettäväksi tarkoituksenmukaisella tavalla tai jos säilyttäminen ei ole ilman kohtuutonta vaivaa mahdollista, hävitettäväksi.

Edellä 2 ja 4 momentissa säädetty ilmoitus- ja luovutusvelvollisuus ei koske rajavartiolaitosta, Tullia ja Metsähallituksen erätarkastajaa.

112 §

Talteenotetun pyydyksen myynti tai hävittäminen

Jos talteenotetun pyydyksen tai kalastusvälineen omistajaa ei kuuden kuukauden kuluessa talteenotosta tavoiteta, poliisin on myytävä pyydys tai kalastusväline ja tilitettävä myynnistä kertyneet varat valtiolle. Toissijaisesti poliisi voi hävittää pyydyksen tai kalastusvälineen, jos sillä ei ole vähäistä suurempaa arvoa.

113 §

Pysähtymisvelvollisuus ja henkilöllisyyden selvittäminen

Kalastukseen käytettävä kulkuneuvo on 99 §:ssä tarkoitetun viranomaisen tai kalastuksenvälvojan antamasta, selvästi havaittavasta pysähtymismerkistä pysäytettävä heti, kun se voidaan turvallisesti tehdä.

Pyyntiä harjoittavan on annettava 99 §:ssä tarkoitetulle viranomaiselle tai kalastuksenvälvojalta yksittäisen valvontatehtävän suorittamiseksi tarpeellinen tieto nimestään, henkilötunnuksesta tai sen puuttuessa syntymäajastaan ja kansalaisuudestaan sekä yhteystietonsa.

114 §

Näyttömääräys

Edellä 99 §:ssä tarkoitettu viranomainen tai kalastuksenvälvoja voi antaa näyttömääräyksen kalan pyyntiä harjoittavalle henkilölle, joka ei 79 §:n 2 momentin mukaisesti esitä todistusta suorittamastaan maksusta.

Näyttömääräyksellä veloitetaan 1 momentissa tarkoitettu henkilö esittämään todistus poliisille seitsemän päivän kuluessa näyttömääräyksen antamisesta.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään näyttömääräyksen sisällöstä.

115 §

Huomautus

Jos kalastusta koskevien säännösten rikkominen on olosuhteet huomioon ottaen vähäinen, 99 §:ssä tarkoitettu viranomainen tai kalastuksenvälvoja voi muihin toimenpiteisiin ryhtymättä antaa tekoon syyllistyneelle huomautuksen.

116 §

Toimenpiteestä luopuminen

Edellä 99 §:ssä tarkoitettu viranomainen ja kalastuksenvälvoja voivat luopua tässä luvussa säädetystä toimenpiteestä, jos sen loppuun saattaminen voi johtaa kohtuuttomaan seuraukseen asian merkitys, rikkomuksen laatu ja toimenpiteellä tavoiteltava tulos huomioon ottaen.

117 §

Tapahtumailmoitus

Kalastuksenvälvojan tulee laatia tapahtumailmoitus 109 §:ssä tarkoitetusta talteenotosta, 115 §:ssä tarkoitetusta huomautuksen antamisesta ja 116 §:ssä tarkoitetusta toimenpiteestä luopumisesta. Tapahtumailmoituksen tietoja saa käyttää vain asianosaisen oikeusturvan varmistamiseksi ja kalastuksenvälvojen toiminnan valvontaa varten.

Tapahtumailmoitukseen merkitään seuraavat tiedot:

- 1) toimenpiteen kohteena olleen henkilötunnus ja muut tunnistetiedot sekä yhteystiedot;
- 2) epäilty rikkomus, jonka selvittämiseksi toimenpiteeseen on ryhdytty;
- 3) toimenpiteen laatu;
- 4) luettelo talteen otetuista tavaroista;
- 5) toimenpiteen suorittaja ja ajankohta.

Tapahtumailmoitukset on toimitettava kalastuksenvälvojan hyväksyneelle toimivaltaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle vuosittain kutakin kalastuksenvälvojan toimintavuotta seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on säilytettävä tapahtumailmoitukset kahden vuoden ajan niiden toimituspäivästä, jonka jälkeen ne on hävitettävä.

118 §

Kalastusrikkomus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

- 1) käyttää 46 tai 49 §:ssä tai niiden nojalla taikka kalastussäännössä kiellettyä kalastustapaa, pyyntimenetelmää tai kalastusvälinettä, pitää kiellettyä kalastusvälinettä kalastukseen käytettävässä kulkuneuvossa tai muutoin siten, että se on pyyntiä varten helposti käsillä,
- 2) kalastaa alueella, jossa kalastaminen on 7, 52–54, 59, 65–68, 70 tai 71 §:ssä tai niiden nojalla taikka kalastussäännössä kielletty tai sitä on rajoitettu,
- 3) kalastaa 52 tai 53 §:n nojalla kiellettynä aikana tai 55 §:n nojalla tai kalastussäännössä säädettyä rauhoitusaikana kalaa taikka sanottuna aikana pitää vedessä sen pyyntiin sopivaa pyydystä,
- 4) kalastaa 60 §:ssä tarkoitetun sopimuksen täytäntöönpanemiseksi asetetun rajoituksen vastaisesti,
- 5) pyydystää 56 §:n tai kalastussäännön vastaisesti ali- tai ylimittaista kalaa, tai ottaa kalan saaliiksi 52 tai 53 §:n nojalla säädetyn tai määrätyn taikka kalastussäännössä säädetyn kiellon vastaisesti,
- 6) laiminlyö 58 §:ssä tai kalastussäännössä säädetyn vapauttamisvelvollisuuden,
- 7) tuo maahan muun kuin Suomessa luonnonvaraisena esiintyvän kalalajin tai sen kannan tai sukusoluja ilman 77 §:n 2 momentissa säädettyä lupaa tai lupaehdon vastaisesti,
- 8) istuttaa vesialueelle kalalajin tai sen kannan 73 tai 74 §:ssä tai 75 §:n nojalla säädetyn taikka kalastussäännön vastaisesti,
- 9) laiminlyö 48 §:ssä tai kalastussäännössä säädetyn pyydyksen merkitsemisvelvollisuuden tai pitää pyydysmerkkiä vedessä 48 §:ssä säädetyn vastaisesti,
- 10) rikkoo 90 §:ssä säädettyä saaliiden ilmoitusvelvollisuutta, 91 §:ssä säädettyä kalan ensimyyntikieltoa tai 55 §:ssä säädettyä rauhoitetun kalan myyntikieltoa, ([23.3.2023/448](#))
- 11) säilyttää rapuja tai käyttää rapujen pyyntiin käytettäviä välineitä 51 §:n vastaisesti,
- 12) laiminlyö 62 §:ssä säädetyn sivusaalista koskevan ilmoitusvelvollisuuden taikka kalastussäännössä tai kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain ([176/2017](#)) 7 §:ssä säädetyn saalistietoa koskevan ilmoitusvelvollisuuden,
- 13) rikkoo 78 §:n nojalla säädettyjä kieltoja, ehtoja tai rajoituksia, ([23.3.2023/448](#))
- 14) rikkoo kalastussäännössä säädettyä veneen- tai moottorinkäyttökieltoa,
- 15) laiminlyö 74 §:ssä säädetyn istutusten ilmoitusvelvollisuuden, tai ([23.3.2023/448](#))
- 16) ottaa vapaa-ajankalastuksessa Euroopan unionin neuvoston kalastuksessa Itämerellä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien vahvistamista koskevan asetuksen säännösten vastaisesti saaliiksi lohen kiellettynä aikana tai ylittää kalastajalle asetetun lohta koskevan saaliskiintiön, ([23.3.2023/448](#))

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *kalastusrikkomuksesta* sakkoon.

[\(24.3.2017/177\)](#)

Rikesakosta ainoana rangaistuksena 79 §:ssä tarkoitetun kalastonhoitomaksun suorittamisen tai kyseisen maksun suorittamista osoittavan todistuksen määräajassa esittämisen laiminlyönnistä säädetään rikesakkorikkomuksista annetussa laissa [\(986/2016\)](#). [\(18.11.2016/997\)](#)

Rangaistus luvattomasta pyynnistä säädetään [rikoslain 28 luvun 10 §:ssä](#). Rangaistus kalastusrikoksesta säädetään [rikoslain 48 a luvun 2 §:ssä](#). Rangaistus ympäristön turmelemisesta säädetään [rikoslain 48 luvun 1 §:ssä](#).

Joka tahallaan laiminlyö 62 a §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden tai sen nojalla annetun valtioneuvoston asetuksessa säädettyjen tietojen ilmoittamisen, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *kalastusrikkomuksesta* sakkoon. [\(23.3.2023/448\)](#)

119 § [\(29.3.2019/427\)](#)

Menettämisseuraamus

Se, joka on syyllistynyt tämän lain 118 §:n 1 momentin 1–3, 5 tai 6 kohdassa taikka [rikoslain 48 a luvun 2 §:n](#) 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettuun muuhun tekoon kuin tämän lain 59 tai 60 §:n nojalla tehdyn kalastuskiellon tai -rajoituksen rikkomiseen, ja ottanut saaliiksi lohen, järvilohen, ankeriaan, nahkiaisen, taimenen, harjuksen, nieriän, jokiravun tai mereen laskevassa joessa tai purossa olevan siian, on tuomittava menettämään valtiolle arvo, joka sillä lajinsa edustajana on. Menettämisseuraamuksista säädetään lisäksi [rikoslain 10 luvussa](#).

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään mainittujen lajien määritetyistä yksiköistä ja niille vahvistettavista arvoista.

[120 §](#)

Syyteoikeus

Jos kalastusrikkomuksella on loukattu ainoastaan yksityisen oikeutta, syyttäjä saa nostaa syytteen vain, jos asianomistaja ilmoittaa rikoksen syytteeseen pantavaksi.

13 luku

Erinäiset säännökset

[121 §](#)

Kalavarojen hoitoa ja kalastuksen järjestämistä koskevien tehtävien siirtäminen kalatalousalueelle

Osakaskunta tai osakaskuntaan kuulumattoman vesialueen omistaja voi määräajaksi tai toistaiseksi siirtää sille kuuluvat kalavarojen hoitoa ja kalastuksen järjestämistä koskevat tehtävät kalatalousalueelle.

Tehtävien siirtämiseksi suoritetaan selvittely, jossa päätetään siirrettävien tehtävien rajaamisesta ja suorittamistavasta sekä tulojen ja kustannusten jakamisesta. Kalatalousalueen on otettava tehtävät hoidettavakseen, jos se kalatalousalueen tehtävien hoidon kannalta on tarkoituksenmukaista.

Siirtämistä tarkoittava osakaskunnan kokouksen päätös katsotaan valtuutukseksi, jonka perusteella kalatalousalue voi siirrettävissä asioissa toimia osakaskunnan puolesta.

[122 §](#)

Erityisperusteisen kalastusetuuden haltijan osallistuminen osakaskunnan kokoukseen

Osakaskunnan kokouksessa erityisperusteisen kalastusetuuden haltijalla on kalastukseen liittyvistä asioista päätettäessä osakaskunnan osakkaiden ohella äänioikeus siten, että kullakin äänestyskseen osaa ottavalla on omistamansa kiinteistön pyydysyksikkömäärää vastaava äänioikeus. Muutoin äänioikeudesta kalastukseen liittyvistä asioista päätettäessä on voimassa, mitä yhteisalueissa säädetään.

123 §

Erityisperusteisen kalastusetuuden haltijan osallistuminen kalastusasioiden hoitoon osakaskuntaan kuulumattomalla vesialueella

Jos osakaskuntaan kuulumattomalla vesialueella on erityisperusteisia kalastusetuuksia, katsotaan vesialueen omistajan ja erityisperusteisten kalastusetuuksien osakaskiinteistöjen omistajien muodostavan osakaskunnan, jonka tehtävänä on huolehtia 41 §:ssä tarkoitetuista tehtävistä. Tällaisen osakaskunnan osakkailla on osakaskunnan kokouksessa äänioikeus pyydysyksikköjen mukaisesti.

14 luku

Muutoksenhaku

124 §

Muutoksenhaku elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa ([808/2019](#)) säädetään. ([5.7.2019/828](#))

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi määrätä, että päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei muualla tässä laissa toisin säädetä.

Toimivaltainen hallinto-oikeus on se, jonka tuomiopiirissä kysymyksessä oleva alue tai sen enin osa sijaitsee. Ellei tätä perustetta voida käyttää, toimivaltainen hallinto-oikeus määräytyy siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 10 §:ssä säädetään. ([5.7.2019/828](#))

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään. ([5.7.2019/828](#))

125 §

Muutoksenhaku kalatalousalueen päätökseen

Se, jonka oikeutta kalatalousalueen yleiskokouksen tai hallituksen taikka toiminnanjohtajan 27 §:n 3 momentin nojalla tekemä päätös koskee, voi vaatia kalatalousalueen yleiskokoukselta päätöksen oikaisemista sillä perusteella, että päätös ei ole syntynyt laillisessa järjestyksessä taikka on lain, asetuksen tai kalatalousalueen sääntöjen vastainen taikka poikkeaa siitä, mitä käyttö- ja hoitosuunnitelmassa on määrätty.

Oikaisuvaatimusmenettelystä säädetään hallintolaissa. Tarvittaessa on kutsuttava koolle ylimääräinen yleiskokous käsittelemään oikaisuvaatimusta.

Kalatalousalueen yleiskokouksen oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään. Toimivaltainen hallinto-oikeus on se, jonka tuomiopiirissä pääosa kysymyksessä olevasta kalatalousalueesta sijaitsee. ([5.7.2019/828](#))

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

126 §

Erityisperusteista kalastusetuutta koskevan epäselvyyden ja riidan ratkaiseminen

Kiinteistönmuodostamislain 101 §:ssä tarkoitetussa kiinteistötoimituksessa ratkaistaan epäselvyys tai riita, joka koskee:

- 1) erityisen kalastusetuusalueen tai erityisen kalastuspaikan sijaintia tai ulottuvuutta;
- 2) erityisperusteisen kalastusetuuden sisältöä;
- 3) vesialueen omistajalle kuuluvan kalastusoikeuden ja erityisperusteisen kalastusetuuden haltijakiinteistön omistajan kalastusoikeuden keskinäistä suhdetta; tai
- 4) erityisperusteisten kalastusetuuksien osakaskiinteistöjen osuuksien suuruutta yhteiseen erityisperusteiseen kalastusetuuteen.

127 §

Erimielisyyksien ratkaiseminen

Erimielisyys, joka koskee vesialueen käyttämistä kalastukseen ja siitä toiselle aiheutuvaa vahinkoa tai haittaa sekä muun tähän lakiin perustuvan oikeuden hyväksikäyttöä tai velvollisuuden laiminlyöntiä, voidaan, jollei tässä laissa jonkin asian osalta ole muuta säädetty, saattaa käräjäoikeuden ratkaistavaksi riita-asiana.

15 luku

Voimaantulo

128 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016.

Tällä lailla kumotaan kalastuslaki ([286/1982](#)), jäljempänä *kumottu laki*, ja yleisestä kalastusoikeudesta annettu laki ([285/1982](#)).

Jos muussa laissa viitataan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleeseen kalastuslakiin, sen asemesta sovelletaan tätä lakia.

129 §

Ensimmäinen kalatalousaluejako

Kumotun lain 68 §:ssä tarkoitetut kalastusalueet hoitavat tämän lain 24 §:n 3–5, 8 ja 9 kohdassa tarkoitettuja kalatalousalueille kuuluvia tehtäviä 31 päivään joulukuuta 2018. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten 22 §:n nojalla tekemiä päätöksiä kalatalousalueiden rajojen vahvistamiseksi sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2019.

Ensimmäistä kalatalousaluejakoa koskevan ehdotuksen tekemistä varten alueelliseen kalatalouden yhteistyöryhmään osallistuvat edustajat kumotun lain 68 §:ssä tarkoitetuista tämän lain voimaan tullessa voimassa olevan kalastusaluejaon mukaisista kalastusalueista.

Ehdotus tässä laissa tarkoitetun kalatalousalueen rajoiksi on jätettävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vahvistettavaksi viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2016.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus kutsuu koolle kalatalousalueen ensimmäisen yleiskokouksen sen jälkeen kun kalatalousalueen rajoja koskeva päätös on tullut sovellettavaksi 1 momentin mukaisesti.

130 §

Ensimmäisten käyttö- ja hoitosuunnitelmien sekä sääntöjen laatiminen

Kalatalousalueen on esitettävä ensimmäinen 35 §:ssä tarkoitettu käyttö- ja hoitosuunnitelma elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen hyväksyttäväksi kahden vuoden kuluessa siitä, kun kalatalousalueiden rajojen vahvistamista koskevaa päätöstä on edellä 129 §:n 1 momentin mukaisesti alettu soveltaa. Kumotun lain 79 §:n mukaisesti hyväksytty käyttö- ja hoitosuunnitelma jää voimaan, kunnes elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus on hyväksynyt tämän lain 37 §:n mukaisen käyttö- ja hoitosuunnitelman.

Kalatalousalueen on esitettävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vahvistettavaksi 30 §:ssä tarkoitettut säännöt vuoden kuluessa siitä, kun kalatalousalueiden rajojen vahvistamista koskevaa päätöstä on edellä 129 §:n 1 momentin mukaisesti alettu soveltaa.

131 §

Kalastusalueen tehtäviä, oikeuksia ja velvoitteita koskevat siirtymäsäännökset

Kumotun lain 68 §:ssä tarkoitettua kalastusaluetta koskevat oikeudet, sopimukset, sitoumukset ja velvoitteet siirtyvät sille kalatalousalueelle, jonka alueeseen enin osa lakkaavasta kalastusalueesta kuuluu. Jos kalatalousalueet eivät keskenään pääse asiasta sopimukseen, päättää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus siitä, mille kalatalousalueelle kalastusalueiden oikeudet, sopimukset, sitoumukset ja velvoitteet kulloinkin siirtyvät. Kalatalousalue tulee kalastusalueen sijaan asianosaiseksi tämän lain voimaan tullessa hallintoviranomaisessa tai tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa.

Vesialueen omistajalle kumotun lain 89 a §:n ja 91 §:n nojalla maksettaviin korvauksiin tarkoitettut varat, jotka on talletettu aluehallintovirastoon rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetun lain ([281/1931](#)) [1 §:n](#) mukaisesti, on niiden palautuessa mainitun lain 7 §:ssä tarkoitettun määräajan päätyttyä maksettava sille kalatalousalueelle, jonka jäsen korvaukseen oikeutettu vesialueen omistaja on. Jos korvaukseen oikeutettua omistajaa ei ole tiedossa, sovelletaan varojen palauttamiseen 1 momentissa säädettyä.

132 §

Aiemman lainsäädännön mukaiset korvaukset vesialueen omistajille

Vesialueen omistajalle kumotun lain 89 a §:n ja 91 §:n nojalla maksettava korvaus, jonka oikeusperuste on syntynyt ennen tämän lain voimaantuloa, vanhenee kolmen vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta. Sellainen korvaus, jonka oikeusperuste on syntynyt viimeistään viisi vuotta ennen tämän lain voimaantuloa, vanhenee kuitenkin vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta.

Kumotun lain mukaisten kalastusalueiden on siirrettävä 1 momentissa tarkoitettuihin korvauksiin tarkoitettut varat tämän lain voimaantultua alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Jos alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 2 momentin mukaisesti siirrettyjä varoja koskevat saatavat vanhentuvat 1 momentin mukaisesti, alueellinen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus jakaa varat 22 §:ssä tarkoitetuille kalatalousalueille käytettäväksi 82 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuihin kustannuksiin.

133 §

Muut siirtymäsäännökset

Kumotun lain 11 §:n 3 momentin, 26 §:n, 32 §:n 2 ja 3 momentin, 35 §:n, 37 §:n 2 momentin, 43 ja 46 §:n nojalla asetetut kalastusalueen kalastuksen rajoittamista koskevat päätökset ja määräykset jäävät voimaan kunnes toisin säädetään, kuitenkin enintään viideksi vuodeksi tämän lain voimaantulosta.

Ennen tämän lain voimaantuloa kertyneisiin viehekalastus- ja kalastuksenhoitomaksuihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä ja määräyksiä, ellei tämän lain säännöksistä muuta johdu.

3 momentti on kumottu L:lla [19.12.2017/970](#). ([19.12.2017/970](#))

Kumotun lain nojalla myönnettyt luvat jäävät voimaan lupaehtojen mukaisesti.

Tämän lain estämättä ne kalastusoikeuden vuokraamista tai muuta luovuttamista koskevat sopimukset ja muut sopimukset, jotka on tehty kumotun lain nojalla ennen tämän lain voimaantuloa, pysyvät voimassa.

Kumotun lain 11 §:n nojalla määrätty onginta- ja pilkintä- sekä viehekalastuskiellot jäävät voimaan ja koskevat tässä laissa tarkoitettua onkimista, pilkkimistä ja viehekalastusta.

Seuraavat asetukset jäävät voimaan:

- 1) eräistä kalastusrajoituksista Saimaalla annettu valtioneuvoston asetus ([295/2011](#));
- 2) verkkokalastuksen rajoittamisesta saimaannorpan poikasten suojelemiseksi annettu valtioneuvoston asetus ([294/2011](#));
- 3) lohenkalastuksen rajoituksista Pohjanlahdella ja Simojoessa annettu valtioneuvoston asetus ([190/2008](#));
- 4) Tenojoen, Näätämöjoen, Paatsjoen, Tuulomajoen ja Uutuanjoen vesistöalueiden suojaamisesta Gyrodactylus salaris -loisen leviämiseltä annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus ([1376/2004](#));
- 5) Tenojoen kalastuspiirin sivuvesistöjen kalastussäännöstä annettu asetus ([405/1990](#)).

VNa eräistä kalastusrajoituksista Saimaalla [295/2011](#) on kumottu VNa:lla eräistä kalastusrajoituksista Saimaalla [259/2016](#), ks. VNa eräistä kalastusrajoituksista Saimaalla vuosina 2021–2026 [374/2021](#). VNa lohenkalastuksen rajoituksista Pohjanlahdella ja Simojoessa [190/2008](#) on kumottu VNa:lla [347/2016](#), ks. VNa lohenkalastuksen rajoituksista [236/2017](#). A Tenojoen kalastuspiirin sivuvesistöjen kalastussäännöstä [405/1990](#) on kumottu VNa:lla kalastuksesta Tenojoen vesistön sivuvesistöissä [297/2017](#), ks. VNa kalastuksesta Tenojoen vesistön sivuvesistöissä vuonna 2022 [374/2022](#).

134 §

Aiemmin sallitut pyydykset

Aikaisemmin hankittua laillista pyydystä, joka on tämän lain vastainen, on kuitenkin lupa käyttää kolmen vuoden ajan tämän lain voimaantulosta.

135 §

Aiemmin saatu oikeus pyydyksen pitämiseen kalaväylässä

Ennen tämän lain voimaantuloa laillisesti saatu oikeus kiinteän tai seisovan pyydyksen pitämiseen valta- tai kalaväylässä taikka lähempänä lohi- ja siikapitoisen joen suuta kuin siitä on säädetty jää edelleen voimaan.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi yleisen kalatalousedun vaatiessa hakea lupaa 1 momentissa tarkoitetun oikeuden lunastamiseen, jos se on välttämätöntä käyttö- ja hoitosuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi.

Lunastuslupaa koskevan hakemuksen ratkaisee Maanmittauslaitos. Korvauksen määrittämiseen sovelletaan, mitä kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetussa laissa säädetään. Korvaukselle on maksettava mainitun lain 95 §:n 1 momentin mukaista korkoa siitä päivästä, jolloin korvaukseen oikeutettu on hakenut Maanmittauslaitokselta määräystä korvaustoimituksesta.

136 §

Aiemmin saatu kalastusoikeuden hyödyntämisen edellyttämä kulkuoikeus

Ennen tämän lain voimaantuloa laillisesti saadut kalastusoikeuden hyödyntämisen edellyttämät kulkuoikeudet jäävät edelleen voimaan sopimuksenmukaisina.

137 §

Aiemmin laaditun suunnitelman hyväksyminen valtakunnalliseksi kalavarojen hoitosuunnitelmaksi

Maa- ja metsätalousministeriö voi päätöksellään vahvistaa, että ennen tämän lain voimaantuloa laadittua kalavarojen hoitotoimenpiteitä sisältävää valtakunnallista suunnitelmaa tai strategiaa on pidettävä 34 §:n 1 momentissa tarkoitettuna suunnitelmana.

[HE 192/2014](#) , MmVM 31/2014, EV 353/2014

Muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen:

30.12.2015/1633:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016.

[HE 90/2015](#) , HaVM 13/2015, EV 63/2015

8.4.2016/236:

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä huhtikuuta 2016.

[HE 132/2015](#) , MmVM 2/2016, EV 25/2016

18.11.2016/997:

Tämä laki tulee voimaan samana päivänä kuin sakon ja rikesakon määräämisestä annettu laki ([754/2010](#)).

L [997/2016](#) tulee voimaan L:n [983/2016](#) mukaisesti 1.12.2016.

[HE 115/2016](#) , LaVM 12/2016, EV 129/2016

24.3.2017/177:

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

L [177/2017](#) tulee voimaan A:n [196/2017](#) mukaisesti 1.5.2017.

[HE 239/2016](#) , MmVM 2/2017, EV 16/2017

19.12.2017/970:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018.

[HE 118/2017](#) , MmVM 10/2017, EV 154/2017

4.5.2018/323:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2018.

[HE 145/2017](#) , LiVM 3/2018, EV 20/2018

18.1.2019/92:

Tämä laki tulee voimaan 23 päivänä tammikuuta 2019.

[HE 26/2018](#) , MmVM 8/2018, EV 115/2018

29.3.2019/427:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2019.

[HE 309/2018](#) , MmVM 27/2018, EV 300/2018

5.7.2019/828:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

[HE 29/2018](#) , LaVM 18/2018, EV 295/2018

30.4.2020/303:

Tämä laki tulee voimaan 4 päivänä toukokuuta 2020 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2021.

[HE 48/2020](#) , MmVM 4/2020, EV 39/2020

7.5.2021/390:

Tämä laki tulee voimaan 10 päivänä toukokuuta 2021. Sitä sovelletaan kuitenkin jo 1 päivänä tammikuuta 2021 ja sen jälkeen jätettyihin kaupallisen kalastajan rekisteröitymistä koskeviin hakemuksiin.

[HE 20/2021](#) , MmVM 4/2021, EV 36/2021

5.1.2023/30:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2023.

[HE 76/2022](#) , YmVM 17/2022, EV 227/2022

23.3.2023/448:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2024.

[HE 285/2022](#) , MmVM 23/2022, EV 263/2022

23.3.2023/695:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2024.

[HE 186/2022](#) , MmVM 33/2022, EV 331/2022

21.12.2023/1219:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2024.

Sillä, joka on täyttänyt 65 vuotta viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2023, on oikeus harjoittaa kalastusta ilman tämän lain 79 §:ssä tarkoitettua valtiolle suoritettavaa kalastonhoitomaksua. Edellä säädetty poikkeus koskee vastaavasti myös tämän lain 7 §:n 2 momentissa ja 8 §:n 1 momentissa tarkoitettuja kalastusoikeuksia.

[HE 49/2023](#) , MmVM 4/2023, EV 69/202